І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 186. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го ЖОВТНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 6, 1966 No. 186. VOL. LXXIII.

ПРИВІТ ДЕВ'ЯТОМУ КОНҐРЕСОВІ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ!

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 5 жовтня, 1966

В АМЕРИЦІ

В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ЦЬОГО РОКУ передбачають збалянсований бюджет, бо значно збільшилися прибутки федеральної скарбниці з податків. Так передбачають в урядових колах, маючи на увазі всі федеральні прибутки, це значить прибутки до соціяльного забезпечення, фонди на будову автострад та інші подібні фонди, які не враховуться до федерального бюджету. Коли справдяться передбачання про збалянсований бюджет, тоді не буде потреби збільшувати прибуткові податки для сповільнення інфляційного тиску.

РЕКРУТАЦІЙНА СЛУЖБА ПОВІДОМИЛА, що відбудеться перегляд фізичного й умового стану здоров'я всіх тих чоловіків, які є у віці від 27-ох до 34-ох років життя, і які досі не служили у збройних силах ЗДА тому, що мали з будь-яких причин відкладену військову службу. До військової служби покликують до 26-го року життя, але тих, які просили про її відкладення, можна покликувати до 34-го року життя. Таких мужчин є коло 70,000. Вони в найближчому часі будуть покликані до військового перегляду. Оцінюють, що половина з них може бути визнана за здібних до військової служби, але їх не будуть тепер кликати до чинної військової служби. Це могло б статися тоді, коли б була загальна війна.

ГУРАҐАН АЙНЕЗ у ВІВТОРОК 4-го жовтня пустошив Флориду та спричинив смерть чотирьох осіб і великі матеріяльні втрати. Три старші особи померли на удар серця, а один юнак втопився над берегом, бо високі хвилі схопили його і він не міг втекти. З Флориди гураґан мав би перейти до Мехіканської затоки. Айнез досі спричинив смерть соток осіб в районі Караїбського моря.

ОБИДВІ ПАЛАТИ БРАЗИЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ 3-го жовтня вибрали 64-річного маршала армії Артура Коста Сільву на президента Бразилії. Він обійме своє становище 15-го березня 1967-го року і буде 22-им бразилійським президентом. Опозиція не брала участи у виборах, але маршал Коста е Сільва заявив, приймаючи вибір, що він є вибранцем великої більшости Конґресу Коста е Сільва брав активну участь у революції, яка скинула в 1964-му році прокомуністичного президента Гулярта. Новий президент дістав потрібну більшість голосів в обидвох палатах Конґресу. Справою вибору президента цікавився тільки Конґрес, а населення ставилося до цієї проблеми байдуже.

В 1965-му РОЦІ 1,000 СТУДЕНТІВ в американських коледжах і університетах згинули внаслідок самовбивства. Дані про це надруковано в жовтневому числі студентського місячника „Модератор". Автор цієї студії Філіп Р. Верделл передбачає, що в цьому році коло 50,000 студентів будуть погрожувати самогубством, а 9,000 з них будуть пробувати покінчити життя самовбивством. На 6,500,000 студентів в цій країні аж 10 відсотків мають емоційні забурення і вимагають лікарської допомоги, але в коледжах тільки половина з них може дістати лікарську допомогу. Смертні випадки між студентами найчастіші перед або під час екзаменів.

У СВІТІ

МІЖ ЗДА Й СССР відновлено переговори про безпосередню летунську сполуку Ню Йорку з Москвою. З дозволом від своїх урядів ті переговори ведуть Пан-Америкен Ервейс і Аерофлот. Розмови про торговельну безпосередню летунську сполуку між ЗДА й СССР почались були вже в 1961 році, але тодішня берлінська криза вплинула на перервання їх. Найбільший клопіт у тому, що коли з Америки до СССР їде щорічно коло 5.000 туристів, не рахуючи офіційних осіб, то з Совєтів до Америки лише яких 300 до 400 осіб, бо Совєти все ще не визнають вільного туристичного руху, строго контролюють рухи своїх громадян, а висилають тільки „бриґади".

КОЛИШНІЙ ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Д-Р СУБАНДРІЮ ПРИЗНАВ на своєму процесі перед військовим судом у Джакарті, що він знав про існування змови комуністів, але не говорив про це президентові Сукарнові, бо був переконаний, що той знає „швидше і більше" за нього. Той переворот відбувся 30 вересня мин року, військо здавило його, але комуністам удалося вбити шістьох провідних генералів. Під час процесу Субандрія кілька тисяч студентів пробували вдертися до президентського палацу. Військо розігнало студентів, багатьох із них поранивши багнетами.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ПЕРЕКОНАВ спілку автомобільних робітників, щоб вони не проголошували страйку, що його вони заплянували у зв'язку з виповідженням праці багатьом робітникам у фабриках автомобілів. Сталося це саме тоді, коли в Брайтоні в Англії розпочалась конференція Партії Праці.

У МОСКВІ ПРОГОЛОШЕНО ПІДПИСАННЯ НОВОГО ДОГОВОРУ між СССР і Північним В'єтнамом про посилену совєтську допомогу Північному В'єтнамові. Вона охоплює грошову, економічно-технічну й військову допомогу, але ніяких докладніших даних не оприлюднено. Тому, що більшість совєтських достав мусять іти через китайську територію, а китайці роблять совєтським транспортам всякі пакості, північні в'єтнамці буцім-то наполягали, щоб Совєти зорганізували систематичну комунікацію вантажними літаками.

ФРАНЦУЗЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ МОРІС КУВ ДЕ МУРВІЛЬ І ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК КОНФЕРУВАЛИ у Вашинґтоні в минулий понеділок впродовж трьох і пів годин, але — як твердять газети — без ніяких позитивних вислідів. Французький міністер вважає, що ЗДА повинні погодитися навіть на комуністичний уряд у Південному В'єтнамі, бо — твердить він — той уряд не слухав би Пейпінґу, а був би схожий радше на уряди Тіта чи Ґомулки. Де Ґолль і його міністер Мурвіль ставляться легковажно до ролі Північного В'єтнаму у в'єтнамській війні, а приписують всю силу південно-в'єтнамським комуністам, як „борцям за свою свободу".

ЗАВТРА ПОЧИНАЄТЬСЯ ДЕВ'ЯТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

417 делеґатів із 53 місцевостей та 61 членів УККомітету зголосили свою участь у Конґресі

Ню Йорк. — Завтра, в п'ятницю 7-го жовтня, тут у одному з найбільших і найбільш репрезентативних готелів цієї світової метрополії, Ню Йорк Гілтон Готель при 1335 Евню ов Амерікас, починається дев'ятий з черги Конґрес Американських Українців, точну програму якого надруковано на 3-ій сторінці в цьому числі. По день 1-го жовтня ц. р. до участи в Конґресі зголосилось 417 делеґатів із 53-ох місцевостей, з цього 58 делеґатів заступатимуть наші центральні установи, що належить до Українського Конґресового Комітету Америки. Крім цього, повноправну участь у Конґресі візьмуть також 61 член керівних органів УККомітету. Із поодиноких місцевостей найсильнішу репрезентацію матиме місто Ню Йорк (63 делеґати), а дальше йдуть міста: Філядельфія (42 делеґати), Дітройт - Гемтремк (28), Шикаґо (22), Клівленд-Парма (20), Нюарк-Ірвінґтон (17), Джерзі Сити (14), Балтімор, Пассейк і Рочестер (по 13) та Гартфорд, Ню Гейвен, Бруклин і Сиракюзи (по 10). Інші місцевості, в цьому й з відалених стейтів, як Каліфорнія чи Флорида, мають по менше ніж 10 делеґатів. Між зголошеними делеґатами є 52 Відділів і 3 від Гол. Уряду УНС, отже разом 55 нових делеґатів від Українського Народного Союзу, крім тих, що є в Екзекутиві й Політичній Раді УККА або тих відомих союзових діячів, що репрезентують Відділи УКК або інші громадські установи.

Проф. Лев Добрянський
Президент УККА

Три організації не візьме участи в Конґресі

На всіх 56 центральних організацій, що працюють в системі УККомітету, тільки три повідомили про те, що не візьмуть участи в Конґресі: Дослідно - видавниче Об'єднання „Пролог", Об'єднання прихильників визвольної боротьби України та Однодумці Організації Українських Націоналістів закордоном. Усі три ці організації належать до того самого угрупування, що гуртується довкола Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради (УГВР) та яке на попередньому Конґресі мало своїх 11 делеґатів. Повідомляючи про своє рішення не брати участи в Конґресі, ці організації висловлюють цілий ряд критичних завваг щодо діяльности УККомітету та його проводу, хоч і заявляють свою підтримку для самої концепції УККомітету та його існування. Тим не менше, між делеґатами, які репрезентують інші установи, є декілька діячів, що належать до цього угрупування.

Звіти й доповіді

У програмі IX Конґресу, як і в програмах попередніх Конґресів, передбачено звіти і звітні доповіді та окремо доповіді на основні для праці УККомітету теми. На попередніх Конґресах траплялося, що на ці приготовані доповіді не вистачало часу й їх опісля друковано в пресі. Чи вистачить часу на цьому Конґресі? Загальні побажання і тенденція такі, що б дати якнайбільше часу на дебати й голоси делеґатів. Факт, що наша преса в передконґресовому часі віддала багато місця однаково, як позитивним, так і критичним голосам відносно праці і системи УККА, („Свобода" друкує їх ще і в сьогоднішньому числі), повинен причинитися до зменшення часу дебат, бо ж зайво повторювати вже висловлені й опубліковані арґументи чи побажання. В кожному разі, статутова й резолюційна комісії вже мали на увазі ці опубліковані голоси в своїй підготовній праці.

Комісії закінчують свою працю

Уже на деякий час перед Конґресом працювали різні конґресові комісії, зокрема комісії: конвенційна, статутова і резолюційна. Всі ці комісії відбули ряд засідань та нарад та виконали основну підготовну працю, що повинно полегшити працю Конґресу. Очевидно, ці статутова й резолюційна комісії могли приготовити тільки пропозиції, бо кінцеве рішення в цих справах належить Конґресові.

Велике зацікавлення

На 3-ій сторінці в цьомі числі надруковано ще цілий ряд подробиць та вияснень до програми Конґресу. Залишається ще ствердити, що ще жаден з дотеперішніх Конґресів Американських Українців не викликав такого найширшого зацікавлення та загальної уваги, як її викликає теперішній Конґрес. Свідчить про це не тільки кількість зголошених делеґатів, але й передконґресові дебати та голоси в нашій пресі, як і розмови під час багатьох зборів і нарад.

„СВОБОДА" В КОНҐРЕСОВОМУ ЧАСІ

З уваги на Дев'ятий Конґрес Американських Українців з кінцем цього тижня в Ню Йорку, „Свобода" з датою суботи, 8-го жовтня, не появиться. Англомовний „Український Тижневик", присвячений в більшості справам Конґресу подібно, як сьогоднішня „Свобода", буде надрукований разом зі „Свободою" один день раніше, цебто з датою п'ятниці, 7-го жовтня. Чергове число „Свободи", із звідомленнями про перебіг та вислід Конґресу, друкуватиметься нормально в понеділок, 10-го жовтня, з датою вівторка, 11-го жовтня.

ЗВЕРНЕННЯ З БІЛОГО ДОМУ ДЛЯ ДЕВ'ЯТОГО КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Вашинґтон. — Проф. Лев Добрянський, президент Українського Конґресового Комітету, одержав з Білого Дому таке послання для IX. Конґресу Американських Українців, за підписом спеціяльного асистента Президента, В. Марвіна Ватсона (подаємо в дослівному українському перекладі):

„Білий Дім, Вашинґтон, 29-го вересня 1966.

Дорогий Професоре Добрянський!

Дякую Вам за недавнього листа до Президента відносно недалекої конвенції Українського Конґресового Комітету Америки. Президент дуже жалує, що час не дозволяє йому відповідати особисто багатьом організаціям, які запрошують його до участи чи прохають про особисті звернення у зв'язку з ювілейними святкуваннями.

Уряд З'єднаних Держав добре знає та високо оцінює багатобічну активність Українського Конґресового Комітету Америки. Ваша організація та інші подібні грають важливу ролю в нашому демократичному суспільстві, причиняючись до взаємного розуміння багатьох різних груп та інтересів, з яких складається наша суспільність.

Я знаю, що Президент приєднався б до побажання дальших успіхів Українському Конґресовому Комітетові Америки та до поновного потвердження сильної підтримки нашого Уряду для справедливих аспірацій і прав усіх народів до державної незалежности й людської волі. Акція З'єднаних Держав у В'єтнамі сьогодні дає доказ глибини нашої відданости цим принципам. Прийміть мої особисті побажання для успішної конвенції, В. Марвін Ватсон, спеціяльний асистент Президента".

ПРИВІТАННЯ ДЛЯ IX КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ У СЕНАТІ ЗДА

Вашинґтон. — Сенатор Роберт П. Ґріффін з Мішіґену інформує, що він в найближчу п'ятницю, 7-го жовтня, виголосить в Сенаті ЗДА таке слово у зв'язку з Дев'ятим Конґресом Американських Українців (подаємо в дослівному українському перекладі):

Пане Президенте, сьогодні підноситься голос Американського народу в пошані для понад двох мільйонів американців українського роду, любов до волі й незалежности яких рівняється тільки їхній відданості для З'єднаних Держав. Цього 7-го дня жовтня Український Конґресовий Комітет Америки, який репрезентує цих американських українців, відбуває в місті Ню Йорку свій Дев'ятий Конґрес. Ця конвенція відзначає 25-річчя існування цієї крайової організації, яка непохитно несе прапор правди і волі для їх поневолених братів за залізною заслоною, для всіх американців і всіх народів світу.

Минулого жовтня голова делеґації Української ССР до ОН нарікав на Конґрес З'єднаних Держав за те, що він відзначає справжню українську незалежність, що була знищена совєтсько-російським імперіялізмом 45 років тому. Цей Мортімер Снерд, сидячи на колінах Кремля, говорив: „Українська Совєтська Соціялістична Республіка є суверенною і вільною державою у великій братній сім'ї совєтських республік". Він говорив розгалуженим язиком гадюки. Він іґнорував жаль, терпіння і поневолення яких 43 мільйонів українців, які крізь ґрати російської тиранії вдивляються в обрії волі.

Від 1654-го року нарід України перебуває у важкій неволі автократичних царів і комуністичних тиранів. Тільки впродовж короткого часу від 1918 до 1920 рр. українці могли втішатися добродійствами вільного й незалежного життя в їхній історичній батьківщині.

Сьогодні Українська Совєтська Соціялістична Республіка, найгустіше заселена країна в СССР, стала величезною тюрмою для її народу. Але сьогодні, навіть під найбільш безпощадною опресією, сміливі українці непохитно держаться своїх національних ідеалів та зберігають свою гарячу любов до волі й незалежности.

Українці є відважним народом, а їх сміливість відома в цілому світі... Україна багато разів виявляла погорду для совєтського зухвальства. Це є один із факторів, що причинився до того, що російський уряд розпорошив мільйони українців по всьому Совєтському Союзі. І хоча тепер вони не мають змоги піднести свій голос протесту проти совєтського панування, то замість них підносять прапор волі мільйони їхніх нащадків і приятелів в Америці.

Між тими, що в Америці високо підносять смолоскип волі для окупованих націй, передовим експонентом є Український Конґресовий Комітет Америки. Його головною ціллю є праця і зусилля для збережиння та скріплення крайової безпеки З'єднаних Держав. Він безупину голосить правду, що без сильної й відважної Америки, до чого кожний громадянин повинен причинитись, справа волі була б втрачена в цілому світі.

Вважаю за свій привілей піднести свій голос, разом з голосами інших американців в цілій країні, в пошану для Українського Конґресового Комітету Америки.

Благословення наріжного каменя української католицької катедри у Філядельфії відбудеться в неділю 16-го жовтня

Філядельфія, Па. — „Гарна, модерна й консервативна" — так визначив Папа Павло VI нову українську католицьку катедру Непорочного Зачаття, будову якої започатковано заходами і під проводом Митрополита українців католиків у ЗДА кир Амвроза Сенишина і благословення наріжного каменя якої відбудеться в неділю 16-го жовтня ц.р. Новозбудована катедра буде найбільшою українською католицькою церквою в усьому світі і першою в ЗДА в останніх 50 роках. Збудована в центрі однієї із відновлюваних основно дільниць у Філядельфії, вона матиме висоту 18 поверхів і зможе вміщати яких 3,000 осіб. Октоґональна за формою, структура нової катедри має 172 стопи в довжину і 128 стіп в ширину. Зовнішньо катедра вже майже викінчена і висока її вежа, 100 стіп в діяметрі, має ікону Пантократора, виконану з мармуру і скляної мозаїки.

Під час пресової конференції, яка відбулася в Митрополичій Канцелярії у вівторок 4-го жовтня ц.р. Митрополит кир Амвросій Сенишин поінформував присутніх про програму благословення, що буде переведене ним у неділю 16-го жовтня, як також подав дані про історію побудови нової катедри, показуючи при цьому наріжний камінь, що ним буде кам'яний бльок із могили св. Петра в Римі, подарований Папою Павлом VI під час останньої авдієнції в листопаді минулого року у Римі. Цей камінь буде вмурований разом із відповідними грамотами в мур нової катедри. Ваги 30 фунтів, цей камінь був привезений самим Митрополитом до Філядельфії. Другий такий камінь із могили св. Петра находиться в посідачні кардинала Спеллмана в Ню Йорку.

Нова катедра збудована за проєктом архітекта Юліяна К. Ястремського коштом трьох мільйонів долярів. Під час дальшого перебігу пресової конференції архітект Ястремський інформував про основні концепції свого проєкту. Модерна в задумі і в структурі нова катедра зберігає всі елементи візантійської архітектури. Вона є більша, як катедра св. Софії в Києві і своєю акустикою дорівнюватиме Карнеґі Голл у Ню Йорку.

Митрополит кир Амросій Сенишин поінформував одночасно учасників пресової конференції, що у Вашинґтоні створено Фундацію Візантійського - Слов'янського Мистецтва, завданням якої буде збирання і набування ікон із різних джерел. Іконами із збірок цієї фундації мали б бути оздоблювані в майбутньому українські церкви на Україні та в інших країнах Центральної і Східньої Европи, звільнених з-під совєтського панування.

У пресовій конференції брали участь представники української та американської преси.

У благословенні в дні 16 жовтня ц. р. заповіли вже свою участь українські єрархи із ЗДА й Канади — єпископи кир Й. Шмондюк, Яр. Ґабро, І. Борецький, А. Роборецький, Н. Саварин та Т. Елько. В урочистостях візьмуть участь також видатні політичні і громадські діячі.

Голова ПУН поручає участь в Державному Центрі УНР українців з ЗДА й Канади

Ню Йорк. — У вівторок 4-го жовтня ц.р. відбулась тут у домівці Представництва Державного Центру УНР за кордоном зустріч голови Проводу Українських Націоналістів, редактора Олега Штуля-Ждановича з гуртом запрошених туди громадян. Зібранням проводив голова Представництва Іван Крамаренко, який представив гостя зібраним, заповівши, що редактор О. Штуль-Жданович, виголосивши вже в Америці оприлюднені в пресі вичерпні доповіді, не буде виголошувати ще одної, а відповідатиме на запити приявних. Всі пізніші запити стосувалися відносин в Державному Центрі УНР за кордоном, майбутности української спільноти у вільному світі, консолідаційних заходів і можливостей щодо трьох існуючих груп націоналістичного табору та на терені Державного Центру УНР, стану українських громад у різних країнах вільного світу, відношення до Світового Конґресу Вільних Українців і т.п. Голова ПУН висловився оптимістично про шанси існування й продовжування конструктивної праці українців у вільному світі, хоч із зміненими формами вияву з поступом років і переходом керми життя в руки членів дальших поколінь. Він ствердив існування в ЗДА великого запасу людей та висловився за те, щоб без уваги на включення українців у життя різних вільних країн і прийняття ними громадянства тих держав — кваліфіковані одиниці з громад у ЗДА й Канаді брали активну участь в керівних органах Державного Центру УНР. Він покликався при цьому на приклад різних інших еміґраційних спільнот. Кажучи про українські громади у Західній Европі, ред. О. Штуль-Жданович з особливим признанням висловився про громаду в Англії, вказавши на різні її видатні осяги. Ствердивши, що українські еміґраційні громади в Західній Европі не є ані числом ані своїм економічним станом самовистачальні, він висловив проте переконання, що з різних західньо-европейських країн прибудуть делеґати на Світовий Кнґрес Вільних Українців до Ню Йорку. Висловився досить песимістично про консолідаційні шанси на націоналістичному фронті, як теж на фронті Державного Центру, заявив проте, що скрізь просякає вже правда, що ніяка одна партія, ніякий один табір не всилі опанувати українського життя ні поза межами України ні тим паче в Україні, коли вона позбудеться большевицького ярма. Закликав до взаємної толеранції і співпраці і висловив радість з тієї зустрічі. На зібрані було приявних коло 40 осіб. Голова Представництва пояснив, що з різних причин плян того зібрання виринув в останній хвилині, тому можна було тільки телефонічно порозумітися з невеликим гуртом осіб. Між приявними був також головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, та заст. гол. пред. В. Сохан. головний секретар д-р Ярослав Падох. Запити зголосили п.п. Крамаренко, пані Шох, д-р Падох, полк. Шпірук, ред. Кедрин, О. Олесницький та інші.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Конґрес Американських Українців

У грізний, важкий і відповідальний час збирається, щоб радити й рішати, Дев'ятий Конґрес Американських Українців з кінцем цього тижня в Ню Йорку. Вистачить лише згадати про теперішню ситуацію в світі, зокрема в Україні, щоб здати собі справу з тих багатьох загроз і трудноців, а рівночасно й викликів, що їх повинен і мусить мати на увазі наш Конґрес, бо це — його обов'язок і призначення.

Мало є добра в світі, а ще менше його в Україні. Людина своїм генієм піднеслася в космічні простори і вже приготовляється до подорожі на інші плянети, але вона все ще не спроможна влаштуватись на своїй власній Землі так, щоб у мирі користуватися благодатями життя, даними їй Творцем скарбами і талантами. Двадцять років минуло вже від часу закінчення другої світової війни, що знищила мільйони людей та обернула в руїну й попелища людські оселі багатьох країн, зокрема нашої батьківщини - України, але знову в шматки безвартісного паперу обернулися пишномовні декларації та договори, що мали забезпечити людство проти загрози нової світової завірюхи, привернути всім людям на землі їх найосновніші права — право на життя, волю та змагання до щастя.

Найяскравішим запереченням цих прав є ситуація в Україні. Повна неволя, нехай і в дещо злагідненій формі, панує там сьогодні, як панувала перед останньою війною, а фізичне народовбивство з часів Сталіна продовжується тепер у не менш жорстоких і грізних формах духового народовбивства, що ним є русифікаційна політика „злиття націй".

Здавалося б, що й сліпий повинен бачити залежність світової загрози від стану поневолення України та інших волелюбних націй, і що не потребували б сьогодні американські й інші вояки проливати свою кров у В'єтнамі, якби була воля над Дніпром і Дністром. Тим часом діється цілком навпаки, бо московські насильства й неволю в Україні, Білорусі чи Грузії світ сьогодні вважає чи не більше „внутрішньою справою" рабовласницького Совєтського Союзу, ніж уважав її вчора.

Це й є коротка характеристика того тла, на якому радитиме наш Дев'ятий Конґрес. З цієї ситуації випливають і його завдання та рішення. Ніхто бо краще, як наш Конґрес, не здає собі справи з цієї загрози, і його першим та головним обов'язком буде звернути на неї увагу. Ніхто сьогодні не бажає собі війни, не бажаємо її ще більше ми, бо розуміємо, що в новій війні, як і в попередній, Україна знову зазнала б найбільших жертв і втрат. Але саме тому ми повинні і мусимо робити все можливе, щоб допомогти Україні здобути волю. Правда, багато в цьому відношенні у нас зроблено, але все це ще мінімальне у порівнянні з тим, що ми могли б зробити навіть без особливого труду чи зусилля, тільки при відповідному зрозумінні й наставленні.

Ця проблема, думаємо, повинна бути головною справою, головним предметом нарад і рішень нашого Конґресу. Немає бо сумніву, що всі делеґати на Конґрес усе це знають і здають собі з цього справу. Трудність у нас часто трапляється тільки в тому, що ми різнимося в дебатах над засобами та методами і втрачаємо з-перед очей нашу ціль.

Дев'ятий Конґрес Американських Українців із своїми понад 500 делеґатами буде найбільшою і найповнішою репрезентацією і маніфестацією Американської України. Дуже важливо, щоб таким він був і у своїх дебатах та рішеннях. Передумовою цього є однаково як ствердження позитивів у дотеперішній діяльності, так і її речева критика. Не менш важливим є, щоб Конґрес постійно пам'ятав про те, що він є і мусить залишитись справжньою синтезою людей, ідей і поглядів Американської України. Те саме повинно відноситись і до резолюцій, і до новообраного проводу. Очевидно, що це не легка справа, але вона можлива при добрій волі та взаємній компромісовості. Власне ці важливі прикмети можна було вже ствердити під час передконґресових нарад Резолюційної комісії, що навіває багато оптимізму й щодо самого Конґресу.

Думаємо, що немає українського патріота, який не бажав би цьому Конґресові успіху. Бажають йому успіху й всі ті, що цінять волю, вважаючи її за головну передумову миру. Дев'ятий Конґрес повинен бути черговим кроком у змаганні до одного й другого, до волі й миру.

Улас Самчук

„ЧОРНА СИЛА"

Відколи на сцену соціяльних подій Північної Америки виступила нова поява, яка назвала себе „Чорною Силою", від того часу радикально і рапідно змінився ввесь клімат взаємин біло-чорних відмін громадянства цього великого континенту. Дуже швидкими темпами відходять теорії і практика таких лавреатів миру, як Мартин Лютер Кінґ з їх ненасильницькими походами й демонстраціями, а їх місце виповнюється повінню мілітантної, розбушованої стихії, яка з неймовірною фурією та безоглядністю перетворює в огонь і руїну все, що лежить на її судьбоносній дорозі. Спалені будинки, машини, розтрощені й пограбовані крамниці. І багато жертв убитих, покалічених, арештованих.

І головне — твориться враження, ніби американська державна машина, з усією її гігантською мілітарною, господарською і політичною силою, у якійсь мірі не спроможна впоратися з цією маґічною фурією. І ще одно настирливе враження — ніби провідні, керівні чинники цього суспільства, з якихось виразно не вияснених причин, цій чорній силі потурають і в якійсь мірі її розвогнюють. Дармащо, раз-у-раз на вулицях міст появляються тисячні з'єднання поліції, війська і навіть зграї собак, щоб ці вибухи вгамувати.

Розуміється, все це діється під маркою боротьби за право, рівність, справедливість, постають покривджені проти гнобителів, немаєтні проти маєтних, слабі проти сильних. Зрештою — стара, вічна, безвиглядна категорія противенства двох початків — слабих і сильних, бо ще нікому не вдалося збагнути сакраментальної таємниці, яким саме чином родиться в людській подобі з одного боку сила, з другого безсилля. І чому не можна знайти їх рівноваги. Як також, чи більшою силою є сила сили, а чи сила безсилля.

З цього аспекту проблема „Чорної Сили" на тлі імперіяльного комплексу ЗДА набирає дуже вимовного характеру. Вона стає міродайно - загрозливою і потенціяльно небезпечною. Засадничо, її довгий час легковажено або відкладано набік, але її поява не є несподівана. Коли ми ще в дитинстві, на різних мовах світу, читали Геріст Бічер Стов „Хату дядька Тома" або коли на всіх кіноекранах світу бачили „Проминуло з вітром" за повістю Марґарет Мічелл, ми вже знали, що говориться тут про „Чорну Силу". На цю тему написано цілі томи різножанрової літератури, велося велику Громадянську війну, вбито Лінкольна і ухвалено багато законів. Все це мало один основний мотив — полагодження цієї справи. Полагодження засобами мови, розуму, логіки і справедливости.

Але справа не хоче лагодитись. Як з людей чорних зробити білих, з немудрих — мудрих, зі слабих — сильних. Рівність купуться не одним добрим серцем, гарними словами, гуманними законами і не конче на полях боїв чи у вуличних дебошах. Проблема нерівности така безоглядна і така жорстока, що з нею годі говорити мовою логіки. Можливо люди ще не знайшли рецепти на її болі, а можливо такої рецепти взагалі не існує. Можливо це лише один з тих таємничих законів життя, якими відає хіба Всевишній Творець.

Але ця метафізика конкретно не пасує до цієї нагальної наглядности. Бо в даному випадку це не лише Америка чи її стейти заражені цією пошестю, це вже не Америка взагалі і навіть не Африка — це ввесь світ включно з тією гомеричною побудовою об'єднання націй, що в Ню Йорку над Східньою рікою. Це біль голови однаково Вашинґтону, як і Москви, як і Лондону і всіх столиць світу, інтереси яких виходять поза межі домашніх справ. „Чорна Сила" Шикаґо, Сан Франсіско, Клівленду, Південно-Африканського Союзу, Родезії — не сьогодні - завтра це з'єднана кровна спілка задавненої, болючої і сердитої енерґії, яка шукає виходу й признання не конче раціональними категоріями. Це скорше сліпий динаміт, що може підняти з дна небуття ще одну атомову експльозію, яка потрясе не однією Гірошімою.

Час вимагає рішення, „Чорна Сила" скандує гасло „не колись, а зараз". Ніякі закони і ніякі обіцянки. Двадцять два мільйони чорних людей ЗДА настирливо вимагають праці, житла, добробуту. І мають це дати білі. У Тант в Об'єднаних Націях говорить про збагачення багатих і збіднення бідних, про нерівний розподіл життьових ресурсів світу. Це знов таки на адресу білих. Тих, що будують, організують, плянують, добувають. Тих, що хочуть і можуть. А ніяк не тих, що йдуть на вулицю і бушують „не колись, а зараз".

Чи така альтернатива дає підстави для оптимізму? Чи це є рішення? Чи „Чорна Сила" спроможна змінити свою психічну подобу, а чи „Біла Сила" погодиться на ролю утримувача більше як половини людства плянети, особливо в добі джетів, компюторів, атомової енерґії, коли людські м'язи тратять вартість навіть на аренах цирків і призначені на відмирання?

Розуміється, що завойовницькі, колоніяльні теорії й практики, яких би виглядів вони не були, включно з совєтськими, віджили, відмерли і відходять до історії, як непрактичні і шкідливі, але разом з цим із неймовірною вервою виростає і набирає абсолютних прав громадянства теорія і практика сили творчости людського генія, який мусить подолати простори позаплянетних доміній, диспропорцію народження людини і її харчування, організацію плянети як однієї господарської і політичної системи. На сцену виходить вік машини. Не лише техніки, мертвого, слухняного механізму, а машини, як живого, діючого і конечного доповнення нашого мозку, серця і моралі. І коли якісь сили не зможуть до цих вимог достосуватися, вони можуть бути засуджені більше, ніж на колоніяльність. На загладу. Гасла, зойки, піна злости не дадуть в цьому полегші.

„ЛИШЕ НАЦІОНАЛЬНОЮ СПІЛЬНОТОЮ ЗНАЙДЕМО ПРАВИЛЬНІ РОЗВ'ЯЗКИ"

(Слово Голови ПУН О. Штуля-Ждановича на бенкеті в Ню Йорку)

(2)

Виявлений спротив ще не вийшов поза межі культурної ділянки, поза межі боротьби за найістотніші речі, починаючи від мови. Але коли порівняти це із сталінським періодом, то побачимо, що совєтська система розхитується під тиском ізовні, а ще більше під тиском визвольних сил поневолених народів. Правильно порівняти сьогоднішнє положення в СССР з положенням царської імперії напередодні першої революції, коли система існувала, але банкрутство її було настільки ясне, що державний апарат виконував розпорядки, але лише „за хліб", а не „за совість".

Не зважаючи на розхитування режиму, московський нарід, озброєний величезним апаратом, виконує свої імперські наміри стосовно поневолених народів і русифікує їх, намагається тримати в духовому відношенні на щаблі провінції, не випускає в широкий світ, не допускає до контакту з зовнішнім світом. Одночасно є всі познаки, що в українському народі не тільки відродилось почуття бунту проти такого стану, але й народжуються своєрідні форми бажання зарадити злу. При ближчій аналізі видно не тільки відсутність страху (маємо вістки про спроби демонстрацій прихильности до арештованих), але й своєрідні форми відповідальности за долю народу. Видно збоку тієї інтеліґенції історичне бачення важкої і чорної дійсности, хоч ще не дійшло до стану організованости. Але ця організованість прийде при при дальшому розпряженні системи. За це сьогодні йде підземна боротьба.

Боротьба йде в Україні за людську гідність, за випростання національного хребта. Загально кажучи — за душу України: бути їй духовим рабом чи закованим велетнем. І еміґрація мусить включитися в цей титанічний змаг.

На превеликий жаль, ми розпоряджаємо дуже обмеженими засобами, але все ж розпоряджаємо. Найперше — по нашому боці правда, і історичні вітри доби дмуть у наші вітрила, у вітрила визволення поневолених і ліквідації імперії, вже останньої на земній кулі. Наше велике завдання — перекинути ідеї свободи через залізну заслону всіми нам доступними засобами.

Фронт сьогодні проходить усім світом, не лише крізь кожну хату, але й крізь кожну душу. Ворог атакує на світовому фронті, ми мусимо відбиватися на світовому фронті, але й наступати! Коли ворог висилає своїх посланців, щоб нас розкласти, ми мусимо намагатися розкласти їх. За нами правда, тож нам нічого боятися. Що будуть втрати? — Ми ж у війні, а війни без втрат не буває.

У цій війні ми маємо дуже багато до виграння. Найперше — допомогу процесові визрівання політичної думки на Рідних Землях. Далі — врятування нашої молоді, що виростає на чужині, бож тільки політичний ерос може її втримати при українстві. Інакше наші еміґраційні пересправи являтимуться для неї як страва без соли.

Треба бути справжнім опортуністом, щоб не вірити, що ми можемо перемагати в зударі з ворогом. Зрештою, маємо докази: якщо масові приїзди із-за залізної заслони були наставлені на наш розклад, то чому вони припинилися? Шкода стало ворогові нас? — Не думаю. Просто він попікся, і тому голосно закричав про „ідеологічну диверсію". Це не значить, що він припинить наступ. Він присилатиме свої бриґади одну за одною, все краще вишколеними. Ми мусимо виступати також щораз краще підготованими. Це можна осягнути, але не самою лише теоретичною підготовою, а й бойовою заправою. Не шляхом ізоляції маси, а шляхом її підтягнення, піднесення рівня її знання і свідомости, шляхом активізації, шляхом зміцнення певности себе й бажання зудару, бо без зудару нема війни, а тим більше нема перемоги.

Стоїмо перед поширенням політичної боротьби двох світів — світу свободи й світу неволі. Щоб вивести маси на фронт цієї боротьби, необхідна їх політизація! Я не боюся цього слова. Досі ми займалися, вибачте, політиканством, а не політикою. Нам необхідна політизація мас, щоб віджила й розгорнулась політична думка, яка завмерла на еміґрації і свідомо нищиться ворогом на Рідних Землях. Хіба ж не скажемо, що в нас у цій ділянці все в порядку, коли сьогодні існують політичні середовища, що нічим не різняться в програмі одне від одного, не маючи членства. Хіба не скажемо, що все в нас у порядку, коли всякий розгляд дійсности в Україні з об'єктивним трактуванням наявних даних у нас звуть совєтофільством, коли ствердження, що в Україні сьогодні колхозник з Херсону везе літаком продавати помідори на колхозному ринку в Києві — у нас трактують як охоту повороту додому. Коли позитивне ставлення до европейського федералізму у нас звуть зреченням ідеї самостійности, а всякий розгляд майбутнього укладу українсько-московських відносин — москвофільством.

Ми поринаємо в спрощування великих проблем. Хіба розумно бачити Україну майбутнього крізь окуляри минулого, яке ніколи не повернеться? Тому ми кличемо не лише націоналістів, але й увесь український загал до відваги й маштабу в думанні. Нам треба нових думок і нових методів боротьби, бо світ переходить шалені й глибокі зміни. В сьогоднішньому світі електричних машин ми наші недоліки в технічному оснащенні зможемо рівноважити тільки відвагою думання і великим інтелектуальним зусиллям.

Націоналісти завжди стояли в першій лаві боротьби, стоятимемо й далі. У цьому змагу простягаємо руку всім, хто бачить небезпеку збоку червоного імперіялізму. Ми шукаємо приятелів між чужими, але в першу чергу споглядаємо на власні сили народу, тому найперше простягаємо руку братам по крові, не зважаючи на переконання, бо всяке переконання ми шануємо. Націоналізм — це не партійність і не виключність. Це єднання сил нації, розбудова їх для здійснення її історичного призначення, а найперше — для її визволення. У ворога сил багато, у нас вони ним надщерблені, і тому всіх нас не забагато для осягнення нашої найвищої мети.

Між нами й загалом можуть бути розходження. Щоб улегшити співпрацю, ми готові з кожним устійнити спільне й різне, зокрема ж з членами націоналістичної родини. Ми завжди підтримаємо всяку спробу консолідації національних сил на кожному відтинку нашого життя, як підтримуємо політичну консолідацію на базі Державного Центру УНР. Але ми будемо шукати її вдосконалення і поширення. Нема бо сумніву, що час не стоїть на місці, і те, що було добре в 1948 році, не витримує проби життя в 1966 році.

При цьому ми пропонуємо програмове синтезування існуючих політичних формацій. Чому б не зробити спроби поєднування тих політичних середовищ, що стоять близько одне до одного й загрожені вимиранням? Сама дискусія цієї проблеми піднесла б політичну думку, вдосконалила б концепцію, приспішила б вироблення національної стратегії. В здоровій контроверсійності збудилась би й визріла розв'язка не однієї проблеми. Це справа першорядної ваги, бо ворог душить нашу політичну думку, а у вільному світі твориться порожнеча, бо людство не встигає за технічним розвитком.

Технічні вдосконалення індустріялізованого й гіперцивілізованого світу викликають духову пустку. Щасливі ми, українці, чи ті з нас, що борються за велику ідею визволення поневоленого нашого народу й інших. Ми бо маємо зміст життя. Статистика напевно показала б, що в нашій спільноті на чужині, яка живе в ненормальних відносинах, менше психічних недуг, як серед нормальних суспільств, що через брак мети, потопаючи в добробуті, почуваються, як у темній камері без вікон.

З НАШИХ БУДНІВ

ЧЕТВЕРТА СИЛА

Цей 9-ий Ювілейний Конґрес Американських Українців буде, кажуть, цікавий та переломовий в різних аспектах. Поперше він характеризуватиме тим, що в ньому братиме участь „третя сила", — представники платників Національного Датку, вибрані на громадських зборах з-поміж тих патріотичних громадян, які люблять Американську Україну до глибини кишені. З Головної Канцелярії УККА подали, що досі зголошено чи не 18 таких „податкових" делеґатів.

Цифра, можна сказати, трохи заскромна, якщо зважити, що всіх делеґатів на Конґресі буде коло 500. Мимоволі насувається на голову єретична думка: а скільки делеґатів могли б виставити зорганізовані лави неплатників Національного Датку, якби їм дозволено взяти участь в Конґресі через своїх, уманданованих, з тієї оказії вибраних представників! А їм же, цим неплатникам національної складщини, ім'я — леґіон!

Не знаю, чи можна інакше це назвати, як дискримінацією, коли такий поважний прошарок громадськости не матиме на Конґресі свого леґального представництва? Хто забере слово в їхньому імені, хто уйметься за їх тяжку кривду? . . Я навіть не дуже здивуюся, коли в день відкриття нарад під готелем Гілтона в Ню Йорку з'явиться на пікетлінії делеґація покривдженої „четвертої сили" з такими, наприклад, транспарентами: „Домагаємося права голосу без обов'язку платити Національний Даток!" „Геть з таксацією — хай живе репрезентація!" „Титули і гонори — „так", Національний Даток — „ні"!"

Жарти — жартами, але в нашому громадському житті в екзилі іноді виходять такі курйози, що про „бути чи не бути" якоїсь організації чи установи хочуть рішати патріоти, які не дадуть зламаного шеляга на громадські цілі і потреби! Приблизно таку саму аномалію спостерігаємо на релігійному відтинку, коли в таких важливих справах, як створення Українського Патріярхату чи проблема об'єднання Українських Церков, часто забирають слово люди, яким фактично байдужі ці справи.

Це мені пригадало ще й третю категорію „патріотів", тих, що страшно критикують українську пресу, хоч самі, як виходить, зрідка зустрічаються з рідним друкованим словом. Так, для прикладу, на 26-ій Конвенції Українського Народного Союзу в Шикаґо, коли прийшла на порядок нарад справа підвишки передплати за „Свободу", один з шановних делеґатів сказав так:

— Я проти „Свободи", як такої, нічого не маю, хоч рідко її читаю, але я принципово голосую „за", коли щось дають, і „проти", коли треба дати!

Капут був би нашому Ювілятові — УККА і всім іншим організаціям та установам, коли б серед їхнього членства прийшла до голосу і взяла верх „четверта сила".

Ікер

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(89)

Ця строфа висловлює те, що відоме з приповідки „Бога взивай, а рук прикладай!" Пан Біг допомагає тим, що працюють, і то мудро працюють.

В циклі „Думи пролетарія" є і вірш „На суді", написаний 1880 р. в тюрмі. Ліричний герой запитується суддів:

Та й ще скажіть, за що хотять
Перетворити лад цілий?
За те, що паном в нім багач,
А люд слугою гнеєь німий.

За те, що чесна праця в нім
Придавлена, понижена,
Хоч весь той ваш суспільний лад
Піддержує й живить вона.

(Там же, А, ст. 46)

У збірці „З вершин і низин" є окремий цикл „Україна", в якому містяться відомі вже нам поезії: гимн „Не пора, не пора, не пора" (1880) і „Розвивайся ти, високий дубе" (1883). У вірші „Моя любов" поет говорить про любов до України, кінчаючи його такими строфами:

І чи ж перечить ця любов
Тій другій та святій любови
До всіх, що ллють свій піт і кров,
До всіх, котрих гнітуть окови?

Ні, хто не любить всіх братів,
Як сонце Боже, всіх зарівно,
Той щиро полюбить не вмів
Тебе, коханая Вкраїно!

У „Переднім слові" в 1893 р. до другого видання збірки „Звершин і низин" Франко писав, що читаюча громада Галичини й України „ласкаво прийняла цю збірку з 1887 р., і вже в 1891-му році її не було на книгарському торзі". Тодішня критика в Галичині не хвалила Франкової збірки. Григорій Цеглинський писав так:

„Правда, що різнородно вміє поет малювати людську біду, та в причини бодай одної не входить ближче. Тут вистачать поетові загальники, як неволя, тьма, дармоїдство панів-багачів, неправда і т.д. Ба, чи звертається хоч раз поет до тих загальних причин людського горя зі словом гуманного упімнення до панів, щоб не ссали людської крови і людського поту, до старших освічених братів, щоб занялись бездомною долею люду? Ні, ані разу. Чому? Бо він, як і вся теперішня поступова фармакологія, не любить средств спеціяльних — він має на все средство універсальне, один чарівний талісман. Цим средством універсальним на все людське горе єсть революція (Ю. Кобилецький, ст. 152-153).

Гадаємо, що сам Цеглинський мусів пізніше соромитися своїх закидів на адресу Франка, домагаючися, щоб поет „гуманним словом упоминав панів", яких не зворушували горе, злидні, нужда і безправ'я народу, здирство та гніт, як це так реалістично представив Франко в своїх поезіях і в своїх оповіданнях та повістях. Ось як змальовує поет дівчатонька навесні, коли співає у садочку соловій:

Ось з роботи перемучені спішать,
Руки й ноги, мов відрубані, болять, —
Не до жартів їм сердешним та пісень,
Лиш спочити б, наробившися ввесь день!

Важко якось соловію щебетать,
Важко весну, хоч як красну, зустрічать,
Голосить природи радість на ввесь мир,
Наче людському нещастю на докір. (1881)

(XV, А, 16)

А в десятій „веснянці" оця строфа могла б зворушити серця панів, якщо б вони потребували окремого заклику до цього:

Стогін іде по селищах убогих,
Діти гуртами на задавку мруть,
Сіна нема й стебельця в оборогах,
Гине худібка, по долах розлогих
Воли ревуть.

(Ст. 17)

Франко немов сподівався таких закидів, як закид Цеглинського, і тому свій цикл „Скарбні пісні" почав віршем: „Не винен я тому, що сумно співаю, брати мої! Що слово до слова несладно складаю — простіть мені! Не радість їх родить, не втіха їх плодить, не гра пуста, а в хвилях недолі, задуми тяжкої самі уста їх шепчуть, безсонний робітник заклятий, склада їх — сум: моя бо й народня неволя, то мати тих скорбних дум" (ст. 27).

У циклі „Ексцельсіор" є відомі вже нам „Наймит" і „Каменярі" та цікавий вірш „Христос і хрест", про який А. Крушельницький писав, що це „виклад нових ідей, що захопили поета, — виклад у виді леґенди". Край дороги серед поля висів на хресті Христос, та перержавіли цвяхи, і Христос упав на землю:

Зараз же трава висока,
Що росла вокруг хреста,
Радісно в свої обійми,
М'яко прийняла Христа.

Подорожники й фіялки,
Що там пахли з-між трави,
Звились, мов вінець любови,
У Христа край голови.

(XV, А, 60)

Та якісь „побожні руки" піднесли Христа і „перевеслом із соломи прив'язали до хреста".

ДО ДЕВ'ЯТОГО КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Конвенційний Тиждень IX Конґресу Американських Українців

Найбільш вимовною й переконливою ілюстрацією відгуку в Українській Спільноті та її зацікавлення IX Конґресом УККА і розумінням його ваги — може бути, для прикладу, кількість обраних і досі в централі зголошених та оформлених повновласних Делеґатів: *до сьогодні їх уже понад чотири сотні!* А дальші зголошення приходять і в процесі оформлювання, відповідно до постанов Статуту та приписів Правильника.

Дев'ятий Конґрес буде імпозантною маніфестацією громадської активности нашої Спільноти.

Централя Українського Конґресового Комітету Америки висловлює високе признання й подяку Відділам, що так солідно й своєчасно повели на місцях підготову й вибір Делеґатів від своїх членських Організацій та Платників Національного Датку до УНФонду і просить передати цю подяку й признання Централі Усьому Членству.

Централя свідома усіх трудів, особливо свідома особистої жертвенности Делеґатів, що матимуть перед собою кілька днів напруженої праці під час Конґресу, слідкуючи з увагою за його нарадами і готуючи себе до звітування перед тими, хто їх обрав і вислав на ці Великі Збори

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ДНІ В НЮ ЙОРКУ

„Ню Йорк Гілтон Готел"

Підготовна праця на місці:

СЕРЕДА, 5-го ЖОВТНЯ: Пресова Комісія, кімната 507 Пресова Комісія Конґресу виготовляє й висилає інформаційні бюлетені для англомовної преси. Якщо наші Відділи бажали б отримати такі бюлетені для своєї місцевої преси, з якою є в контакті — треба телефонувати до готелю. Телефон: (212) JU 6-7000, Extension 415 і просити кімнату ч. 507; або телефонувати до Гол. Канцелярії УККА: (212) WA 4-5617.

ЧЕТВЕР, 6-го ЖОВТНЯ: Пресова Комісія працює в кімнаті 526 до год. 7-ої веч. Телефон — як попередньо. Номінаційна Комісія починає працю в год. 7-ій веч. в кімнаті ч. 526. Головна Канцелярія Конґресу починає працю в кімнаті ч. 524 і діє в ній усі дні аж до закінчення Конґресу.

П'ЯТНИЦЯ, 7-го і СУБОТА, 8-го ЖОВТНЯ: Конвенційна Комісія, кімната ч. 517.

ПІД ЧАС КОНҐРЕСУ ПРАЦЮЮТЬ КОМІСІЇ: Статутова Комісія, кімната ч. 529; Резолюційна Комісія, кімната 534; Інформаційна Комісія, кімната ч. 543. Для делеґатів окремих громад, чи груп, що бажають спільно нарадитись — призначена кімната ч. 551. Зголошення на цю кімнату: в Головній Канцелярії, щоб встановити чергу в користуванні.

РЕЄСТРАЦІЯ починається вже в ЧЕТВЕР, 6-го жовтня, триває від 8-ої до 10-ої год. веч. Кімната ч. 524 (Головна Канцелярія). У П'ЯТНИЦЮ, 7-го і СУБОТУ, 8-го жовтня — делеґати реєструються при столах, перед входом до головної залі нарад Конґресу.

ВІДКРИТТЯ КОНҐРЕСУ відбудеться врочисто, на тлі прапорів з почотом, з участю усіх Делеґатів і Гостей та Представників з інших Країн — у п'ятницю, 8-го жовтня, о 10-ій год. ранку.

Щоб цей момент мав особливо імпозантний характер, та з уваги на те, що, можливо, не всі Делеґати зможуть у цій порі бути вже в Ню Йорку — запрошуємо Громадян Ню Йорку й Околиці, що в цій порі матимуть змогу й час прибути до Ню Йорку, щоб, як Гості, були приявні на залі під час цієї врочистости.

Цей момент — важливий для нас тому, що тоді будуть в залі й не-українці, а також представники місцевої преси

Конґресові матеріяли

Всі матеріяли, що торкаються Конґресу, отримають Делеґати при реєстрації, в окремій коверті. В ній отримають:

1. Конвенційну Книжку.
2. Конґресові Вісті ч. 7.
3. Квитки на полуденок у п'ятницю і бенкет у суботу.
4. Відзнаки.
5. Три квитки на голосування — кожний на один день.
6. Окремий листочок, на якому вписати, з ким бажав би Делеґат сидіти при столі на бенкеті.

Чому таке вписання? Конґрес — нагода, коли можна зустріти Рідних, Земляків, чи Знайомих і з ними спільно провести час. Також є інколи бажання Делеґатів від Організацій чи Громад — бути за одним столом. Тому, коли таких бажань буде для 10 осіб — кожна десятка матиме спільний стіл.

Ці записки треба передати Конвенційній Комісії в її кімнаті до п'ятниці, год. 10 веч., бо Комісія мусить розмістити пляново столи.

Це — загальні інформації. Ближчі й вичерпні — на місці, в готелі, під час, чи перед або після реєстрації.

До побачення на Конґресі! Бажаємо щасливої дороги й просимо прийняти вислови пошани.

З доручення Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки:

Іван Базарко,
директор Канцелярії.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ВІДДІЛ УККА В НЮ ЙОРКУ

закликає

Українське Громадянство Великого Ню Йорку, щоб у тому часі, коли Дев'ятий Конґрес Американських Українців відбуватиметься саме на терені нашого міста:

(1) Не було ні однієї організації в Ню Йорку, яка б не взяла участи в тому Конґресі й не вислала делеґатів на той Конґрес;

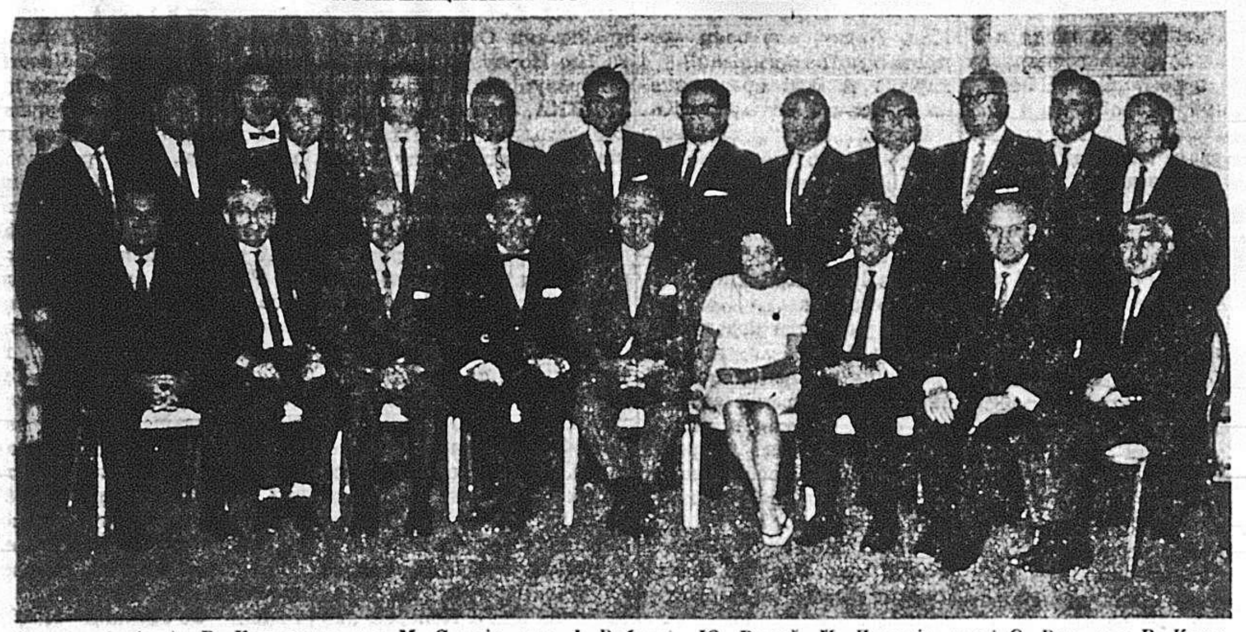
(2) Якнайбільше громадян поза делеґатами взяло участь в характері гостей в нарадах Конґресу, в обіді в п'ятницю, дня 7-го жовтня та на бенкеті в суботу вечером, дня 8-го жовтня ц.р.

(3) Усі організації Великого Ню Йорку, які мають власні прапори, взяли участь в урочистому відкритті Конґресу в п'ятницю, о годині 10-ій ранку із прапорами. Прапороносці зголосяться при вході на залю не пізніше як 15 хвилин перед відкриттям Конґресу.

ЗА УПРАВУ:

Б. Ластовецький — секретар
Р. Гуглевич — голова

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ IX КОНҐРЕСУ УККА

Сидять (зліва): В. Клавзник, д-р М. Стахів, адв. І. Робертс, Ю. Ревай, И. Лисогір, пані О. Рак, д-р В. Комаринський, адв. Р. Гуглевич, Л. Футала. Стоять (зліва): д-р Я. Падох, І. Винник, д-р Б. Коваль, К. Василик, І. Білинський, д-р М. Ценко, П. Дорожинський, С. Спринський, М. В. Дольницький, О. Калинник, І. Базарко, Я. Пастушенко, інж. Р. Рогожа.

Х. Довгалюк

МИ, РОЗУМІЄМО

ДУМКИ З ПРИВОДУ IX КОНҐРЕСУ

Кожний день наближає нас до Ювілейного Конґресу УККА. Ця небуденна подія притягнула до себе увагу українського суспільства в Америці, вона стала темою розмов, запитів, коментарів; в пресі друкуються дискусійні статті, серед яких на чолове місце вибилися: а) співпраця УККА з урядом УНР в екзилі і, б) який наш УККА: український чи американський?

Незаперечним фактом є те, що лиш уряд УНР (екз.), вибраний волею українського народу, може виступати від його імени. Державний Центр — наше політичне вивершення. Всі інші організації, товариства, політичні партії (в тому числі УККА) — є вивершенням промадським. Отже, репрезентувати, говорити від імені України і її еміґрації може лише уряд УНР (екз.), який вибраний волею всього українського свідомого громадянства.

Власне, УККА покликаний до життя, щоб допомогти УНР в екзилі в тяжких умовах еміґрації виконати свою місію. Українці в Америці із смутком і жалем пепереживають факт незгоди в репрезентативних партіях в нашому уряді. Вже двадцять років Державний Центр паралізований „кризою" і це є найбільшою турботою не тільки еміґрації, а також, рідних в Україні.

Двадцять років перманентної кризи, аж за довго. Вислід показав у цих змаганнях", що немає ні переможців, ні переможених. Гризня всіх положила на лопатки і замість проводу маємо політичну катавасію. Тепер лідери партій заявляють, що народ в тому винен, бо ... не зупинив їх, не було гострої реакції з низів. Така сповідь ліпше, як нічого. Але, хай живемо надією, що „стан" консолідації і „поєднання" не буде тривати других двадцять років! Україна і еміґрація домагається, щоб уряд в екзилі став діяльним центром нашого політичного життя і визвольної боротьби

Фінансову базу уряду УНР в екзилі мусимо створити ми — українці на еміґрації. Є голоси, щоб із Народного Фонду УККА виділяти відповідну суму капіталу. Думка конструктивна, але здійснити її можна лише тоді, коли в Державному Центрі настане нормальне життя. Якщо в уряді брак консолідації, брак людей до праці, то кому давати гроші?

В Конґресі УККА візьмуть участь делеґати всіх партій, середовищ, груп, і це питання треба конче порушити, бо криза в уряді УНР в екзилі веде нас до того чорного дня, що всякий Український Державний Центр перестане існувати. То була б велика радість ворогам, а нам історична ганьба!

Ми віримо, що необхідно провести відповідну реформу в уряді УНР в екзилі, на базі порозуміння всіх політичних і громадських репрезентацій. Покликати до праці людей з талантами (не з мертвими титулами), людей з нової генерації, які хочуть і можуть працювати.

Еміґраційна преса друкує широкі інформації про те, що в Америці приїхав голова ПУН О. Штуль - Жданович. Його виступи є добрими познаками, що ОУН стає на новий шлях політичної і громадської діяльности. Жданович приїхав в Америку у зручний час, перед самим Конґресом УККА і, з усіх кінців починає рух до поєднання, до співпраці, де слово „компроміс" він ставить на перше місце. Ми потребуємо такого каменяра, щоб кайлом вдарив у „скелю" незгоди. Цього прагне еміґрація, до цього кличе нас Україна.

Криза в Державному Центрі в значній мірі заморозила нашу діяльність, в політичному житті еміґрації накопичилось гори криг. Може Конґрес УККА, Світовий Конґрес Українців стануть початком весни, і криги рушать. Не самі. Їх рушить молода генерація, так, як це ми бачимо в рідному краю. Буквою закону перестарілих ухвал ми не можемо жити!

Ми віримо, що в дорозі до поєднання не один Жданович. Еміґрація і Україна зустріне їх квітами.

***

ЯКИМ Є УККА: українська національна інституція, чи чисто американська установа?

Ускладнення в нашому Державному Центрі спричинені не лише внутрішньою кризою, тут діють і деякі зовнішні факори. Відомо, що уряд УНР в екзилі дипломатично не визнаний і не може формально полагоджувати державні справи. Навіть у Вашинґтоні, де колись наш уряд мав дипломатичні зв'язки, тепер акт визнання нечинний і місію амбасадора в Америці доручено вести УККА.

Тобто: як наш уряд позбавлений дипломатичних прав і цим закрито йому вхід до Білого Дому, то українська еміґрація в Америці посилає Екзекутиву УККА до Вашинґтону і домагається пробиватися до правди ... В тому маємо деякі успіхи: УККА допускають до слова і слухають. Чому? Думаєте тому, що УККА український? - Ні, абсолютно ні! Тут, власне Екзекутива УККА покористалася дипломатичним хистом. — виразно сказано, що УККА є американська установа. Чому американська? Бо його створили американці українського походження — повноправні громадяни Америки, і, ціллю УККА є допомогти американському народові боротися із злом, серед якого комунізм є найгіршим, допомогти, щоб утвердилась і укріпилась правда в усьому світі, а впершу чергу зняти кайдани неволі з України. То в інтересах всього вільного світу.

Ось тут бачимо дипломатія в дії! .. Так працюють амбасадори інших країн. Дипломатична місія не полягає в тому, щоб уміти читати по буквах слова закону. Дипломати мусять находити нову думку і ідею між прочитаними рядками друкованого слова, бо там часто „написано" більше ...

Керувати, бути в проводі народу, це означає — вміти думати наперед. Не завжди можна йти до цілі рівною дорогою. Усі амбасадори вміють „розв'язувати" проблеми не з фронтової сторони, але й із „флангів". І УККА так поступає — бо він наш амбасадор!

Ті, хто вміє думати тільки вузько „по-українськи" і хоче, щоб УККА був стисло, до букви, українською установою, — ті не бажають нам добра. Бо тоді УККА на американській землі був би таким же безправним, як уряд УНР в екзилі.

Члени УККА можуть запевнити Конґрес, що вони добре розуміють форму і зміст своєї організації і надіються, що в час сесій не треба буде витрачати багато часу на вияснення.

Ми розуміємо, що:

УККА, за змістом — національно український, бо таке серце, дух і кров тих, що його створили і 25 років підтримують його діяльність своїми плечами.

Ми розуміємо, що:

УККА по формі є українсько - американський, бо його члени живуть і діють в новій прибраній батьківщині — Америці.

Ми розуміємо, що:

Вислів „УККА — американська інституція" має певну дипломатичну важливість і хай нею успішно послуговуються ті, що послані користатися дипломатичними зворотами в мові, ті, що говорять від нас в американській амбасаді, ті, що вміють вести українську еміґрацію до ліпшого.

Щасти їм Боже!

Д-р Микола Ценко.

ПЕРЕД ДЕВ'ЯТИМ КОНҐРЕСОМ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Фінансові справи УККА! Як ми виглядаємо у світлі цифер УНФонду? З нагоди конґресу УККА, що має характер ювілейного (25-тиліття УККА, 15-ліття УНФонду та 20-ліття Українського Квартальника) появилось на сторінках українських часописів дуже багато цінних статтей.

В загальному більшість авторів шукає відповіді як покращати працю УККА, як збільшити кількість делеґатів, головно від платників що становлять згл. повинні становити основну силу УККА, а деякі, як надати більші права делеґатам, призначити більше фондів на школи українознавства, молодечі організації і т. п. - а лише декілька дискутантів присвятило увагу справі, як збільшити фонди УККА, та якими методами зробити плачення національного податку масовим та в цей спосіб забезпечити тверді основи під постійну діяльність УККА, Хочемо тому присвятити наші міркування лише цій справі.

Річний виказ УНФонду за 1965 рік.

Саме перед літніми вакаціями Централя УККА видрукувала виказ платників УНФонду за 1965 р. організацій та осіб, та долучено всім передплатникам української преси, але, що це сталось перед самими феріями, не було належного часу цей виказ перестудіювати.

І хоч ми з гордістю підкреслювали, що все ж таки зібрано на УНФонд квоту понад 83.000 дол., то коли навіть лише поверховно приглянемось тому виказові, то побачимо, що ще дуже далеко до вдоволення, бо навпаки, докладна аналіза місцевостей, осіб, цифер, підсумків, може нас наповнити лише сумом та острахом, на яких підставах думаємо на будуче опирати пляни нашої Централі всіх організацій, цілого нашого національного життя?

1) виказ всіх наших патріотів, що піддержують нашу Централю та всіх центральних і місцевих організацій, охоплює лише марні сторінки часописного додатку, а скількість всіх напевно не переходить 8-9 тисяч осіб. Деякі місцевості, що мають навіть 2 парохії, кілька організацій та напевно кількасот наших громадян, виказують лише кілька осіб, що вплатили нац. податок.

На посвяченні пам'ятника Т. Шевченка у Вашинґтоні було понад 100 тисяч (правда з Канадою) і це напевно були свідомі українці, а нац. податок вплатили не цілих 10%, а напевно виказ жидівських жертводавців лише з одного міста був би грубший як телефонічна книга, а пожертви були б по кілька тисяч.

Прикро робиться та боляче, коли шукати там за своїми приятелями, знайомими, друзями, колись визначними громадянами, діячами, патріотами і чомусь Ви там їх не находите, а натомість там бракують не сотки, але тисячі та десятки тисяч наших добрих та здавалося б свідомих громадян, що признаються до українства та деколи піддержують нашу національну справу, але на підставі вплат до УНФонду наші вороги можуть сміло твердити, що „України не бажають всі українці, а лише частина і це невелика партія, а не загал українців".

Бо, хоч деякі громадяни (головно ті, що не лише на УНФонд не платять, але взагалі на жадну ціль не жертвують), підносять різні закиди проти праці УККА, але забувають, що покищо ще ніхто не видумав кращої форми нашого зорганізованого життя на чужині, яка належно себе оправдала за повних 25 років та проробила величезну працю не ли-

(Продовження на 4-ій стор.)

ПРОГРАМА ДЕВ'ЯТОГО КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(7, 8 і 9 жовтня 1966 року в Ню Йорку)
New York Hilton Hotel
53rd & 6th Avenue, New York City

ЧЕТВЕР, 6-го ЖОВТНЯ:

8:00 — 10:00 год. веч.: Реєстрація делеґатів.

П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЖОВТНЯ:

8:00 — 10:00 год. рано: Продовження реєстрації.
10:00 год. рано: Відкриття Конґресу; Піднесення прапорів; Відспівання Українського і Американського гимнів; Молитва; Прийняття програми Конґресу; Звідомлення Реєстраційного Бюра про стан делеґатів.
10:30 год. перед полуднем: Вибір Президії Конґресу; Вибір Комісій: Мандатової, Резолюційної і Пресово - Інформаційної, Молоді: Проголошення складу Комісій: Номінаційної і Статутової.
11:00 год. перед полуднем: Привіти. Звіти: президента проф. д-ра Лева Добрянського; заст. президента Йосипа Лисогора; касира д-ра Ярослава Падоха; голови Шкільної Ради проф. Едварда Жарського; референта справ молоді інж. Романа Рогожі; редактора видань УККА д-ра Володимира Душника; звіт голови Контрольної Комісії мґра Романа Гуглевича.
1:00 год. по полудні: Перерва на обід (Ланч).
2:30 — 6:30 год.: Дискусія над звітами.
8:00 год. вечора: Наради Комісій. Панель Молодечих Організацій. Участь беруть: Орест Щудлюк (предсідник), Ігор Чума (реферат), Юрій Кузьма (корреферат).

СУБОТА, 8-го ЖОВТНЯ:

8:00 — 10:00 год. рано: Продовження реєстрації.
10:00 год. рано: Програмові доповіді: (1) На черговому етапі (до завдань УККА на майбутнє) — проф. д-р Л. Добрянський. (2) Наука — проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. (3) У Півсторіччя Великої Національної Революції та Відновлення Української Державности — проф. д-р М. Стахів. (4) Визвольна справа українського народу — ред. А. Драган. (5) Світовий Конґрес Вільних Українців — ред. І. Білинський. (6) Проблеми молоді — Ольга Кузьмович. (7) Проблеми і методи праці у Відділах УККА і УНФонд — мґр І. Базарко.
12:00 год. перед полуднем: Дискусія над доповідями.
1:00 год. по полудні: Перерва на обід.
2:30 год. по полудні: Звідомлення Мандатної і Статутової Комісій.
3:00 год. по полудні до 6:00 год. вечера: Продовження дискусії.
8:00 год. вечора: БЕНКЕТ. (Промови в українській і англійській мовах та мистецька програма).

НЕДІЛЯ, 9-го ЖОВТНЯ:

8:00 год. рано: Богослуження.
11:00 год. рано: Вибори Керівних Органів УККА.
12:00 год. по пол.: Перерва на обід.
2:30 год. по пол.: Прийняття резолюцій.
Закриття Конґресу.

ДЕВ'ЯТИЙ КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ І ПОТРЕБИ УКРАЇНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Д-р Денис Квітка-Квітковський та д-р Михайло Данилюк у своїх недавніх статтях у „Свободі" зв'язаних з недалеким IX-им Конґресом Українців Америки підкреслили — зовсім слушно — потребу створення сильного українського Інформаційного чи Пресового Бюра. Таке Бюро, поставлене на відповідну стопу і проваджене, не добровільцями у вільнім від праці на хліб часі, а сталими платними професіоналістами, віддало б нам величезні услуги. Однаково ж інформаційна праця не може опиратися на інформаціях зібраних „з повітря", але мусить мати легкий доступ до джерел та до літератури.

Щоб запобігти цьому, Товариство Українських Бібліотекарів Америки розробило плян створити у Ню Йорку Український Бібліографічно-Довідковий Центр із сталим професійним платним персоналом, з обслугою клієнтів, своїх чи чужих 8 годин на день, принайменше 40 на тиждень, завданням якого було б: удержувати по змозі найповнішу колекцію бібліографій та індексів, що відносяться до української проблематики, створити бібліографію української бібліографії, удержувати ведений каталог україніки в американських та канадійських бібліотеках, який позволив би кожної хвилини дати бажаючим інформації, в якій бібліотеці можна дану українську публікацію дістати та вести різного роду інші бібліографії, індекси та картотеки, які охоплювали б повноту української проблематики взагалі, а інформації про українську спільноту в Америці зокрема.

Праця над тим проєктом продовжується довший час і є надія, що скоро вже наступить правне оформлення того УБДЦентру і почнеться фаза його організації.

Такий Центр з платним персоналом і дорогим устаткуванням (машини до читання мікрофільмів, до дуплікації, дорогі бібліографії та індекси) вимагав би поважних фондів, принайменше яких 10-15.000 дол. річно.

Однаково ж услуги, які він міг би віддати тим усім, що працюють для української пропаґанди чи студіюють українську проблематику, оправдують ті видатки.

Ті фонди повинна дати українська громада в Америці. Перші заходи для збирання фондів уже зроблено. Приємно нам ствердити, що першою установою, яка відгукнулася на наші заклики в тій справі був Український Народний Союз, Конвенція якого в Шикаґо ухвалила субвенцію на ту ціль, а першим громадянином, що відгукнувся на наші заклики поважною жертвою та деклярацією щорічних датків був д-р Роман Смик, лікар в Коал Ситі, Іллінойс.

Бажаним було б, щоб IX-ий Конґрес Українців Америки призадумався над потребою такого Українського Бібліографічно - Довідкового Центру, ствердив у своїх резолюціях потребу його оснування та підтримування й ухвалив відповідну суму на організаційні видатки та рішив, що Український Конґресовий Ком. Америки повинен вставити щорічні поважні дотації для того ж Центру у свій бюджет. Гроші, видані на створення і удержування такої установи, повернуться сторицею.

Д-р Роман Верес
Голова Товариства Українських Бібліотекарів Америки.

ПЕРЕД ДЕВ'ЯТИМ КОНГРЕСОМ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ше для української справи на терені ЗДА, а й також помагає у боротьбі нашого народу на рідних землях (хочби лише посередньо).

Коли б ми могли допровадити до того, щоб з нагоди 25-літнього ювилею УККА та 15-ліття УНФонду всі свідомі Українці в Америці уважали, що плачення національного податку це своєрідний національний плебісцит (а це не так тяжко перепровадити) і хто його платить, той не лише признається до українства (коли йому вигідно), та не лише користали з тої приналежности, але також своїми скромними жертвами причинялись до підтримки наших національних змагань!

Як було на наших рідних землях?

Ми часто любимо покликатись на методи та осяги нашої праці на рідних землях і тому постараймось порівняти їх. На рідних землях наш нарід вів затяжну боротьбу з окупантами наших земель (та веде її тепер, не зважаючи на переслідування,жертви), але треба рівночасно ствердити, що боротьбу, яку очолювала та провадила наша провідна верства, піддержували широкі маси нашого народу і тому в рядах „Просвіти", „Рідної Школи", кооперації, молодечих та навіть підпільних організацій були сотки тисяч наших громадян членами, які платили вкладки (хоч за гріш було дуже тяжко, бо не було належних заробітків), а тут на жаль ситуація некорисно змінилась, десь пропали наші маси.

Ініціятори та проєктодавці УНФонду на Конгресі у Вашингтоні 1949 р.(сл. п. Дмитро Галичин) мали надію навіть невеликими жертвами (від 10 дол. вгору), зібрати річно 250 тисяч дол. і це вистачило б майже на покриття всіх наших національних (культурних, виховних, суспільних і частинно навіть політичних) вимог, бо вони вірили, що серед нової еміграції будуть десятки тисяч свідомих громадян, які цю ідею масово підтримають.

Однак, на жаль, їхні сподівання не оправдались. Бо, хоч на терен ЗДА приїхало нових еміґрантів понад 80 тисяч осіб, а між ними величезна скількість інтелігенції, провідних діячів з рідних земель, свідомих селян та робітників та взагалі політичної еміграції, то запляновано збірка не дійшла ніколи навіть до 140 тисяч дол., хоч гроші втрачають з року на рік на вартості, а люди все більше заробляють.

І тому, коли широкі маси нової еміграції не дописали, з-поміж старої еміграції лише одиниці включились в ту акцію, а тут роджені українці майже не мають зрозуміння для тієї справи і платять лише білі круки, то треба шукати якоїсь розв'язки та якогось нового та кращого пляну...

Роля і завдання „провідної верстви"

Коли широкі маси не дописують, тоді відповідальність мусить перебрати провідна верства (у різних народів виступала під різними назвами „Обер цен тавзенд" у німців, дідичі, шляхта та інтеліґенція у поляків), а в нас на рідних землях її членами були адвокати, лікарі, учителі, інженери, кооператори та просвітянські і рідношкільні діячі також з-поміж свідомих селян та робітників.

Коли переглянемо професійний склад нашої еміграції, то з присмністю можемо ствердити, що сьогодні маємо:

Около 1,000 лікарів, около 1,000 інженерів (вправді не всі зорганізовані), що вже дотепер вбільшості піддержують своїми жертвами дуже видатно наше національне життя, понад 200 професорів високих шкіл, та 200 бібліотекарів, около 700 священиків обох обрядів (обидва наші Митрополити висловили велике признання УККА за його працю з нагоди ювилею), понад 2,000 різних бизнесменів та напевно понад 1,000 (тисячу) молодих професіоналістів, які вже тут покінчили високі школи, мають гарні становища та добрі заробітки...

Мабуть ніколи передтим слова Івана Франка „Кожний думай, що на тобі міліонів стан стоїть, що за долю міліонів мусиш дати ти одвіт", не мали такого актуального значення, як саме тепер з нагоди 110-ліття його народин...

Як довго ще — 3-ма центами денно можна удержати нашу Централю УККА???

Ухвалений плян жертв на УНФонд ми назвали колись шумно „національний податок", а коли ті, що з трудом його платять, уважають, що це велика жертва 10 дол. річно, забуваючи при цьому, що це властиво лише 3 центи денно (а коли в родині працює 2 чи більше особи то 1 цент денно).

Не треба при цьому забувати, що плян принято перед 15 роками, коли вартість гроша була значно більша, а заробітки нових еміґрантів були дуже низькі, а сьогодні наші люди значно краще влаштувались і тому делегати IX Конгресу не можуть тої справи собі легковажити, але рішуче її обміркувати та вирішити, які ухвали приняти на майбутнє, що б вдержати працю УККА на належній висоті в найблищих роках та у зв'язку з Світовим Конгресом Українців, коли мабуть УККА в ЗДА мусить допомогти делегатам з інших країн, де за гроші дуже тяжко...

Треба шукати різних форм розв'язки, а одною з них може бути ідея:

а) Конгресових Клюбів

Обсервуючи вище наведені явища прийшли ми до переконання на Фінансовій Комісії УККА, що треба шукати нових шляхів для піднесення доходів для УККА, коли жертвенність громадянства паде, нема належної громадської дисципліни у плаченні національного податку, а надія на масовість заводить... Тоді видвигнено ідею Конгресових Клюбів, щоб заохотити не так багатших, але головно більш ідейних та свідомих громадян платити не лише цю історичну „десятку з 1949 року", але дещо більше по 25, 50 чи 100 дол. річно.

Ця ідея назагал принялась і вже ніхто її не усуне — бо кількасот громадян почали вплачувати (ще не зовсім систематично), від 25 дол. вгору і цю ідею треба належно оформити та розбудувати і коли б це вдалось, то пропонуємо для УККонгресу такий плян бюджету на найближчі 3 роки:

а) 4 наші братські Союзи та Центральні Організації вплачують річно 20.000 дол.

б) з-поміж вище названих членів професіоналістів вплачують 200 осіб по 100 дол. — 20.000 дол., 600 осіб по 50 дол. річно — 30.000 дол., 2.000 осіб по 25 дол. — 50.000 дол. 3.000 осіб по 10 дол. — 30.000 долярів, разом ми осягнули б річно: 150.000 дол., а ще напевно решта громадян зложила б 20-30.000 дол. меншими сумами і в цей спосіб фінансова база УККА була б належно забезпечена.

в) Незалежно від Конгресових Клюбів, мусить теперішній Конгрес в ім'я історичної відповідальности змінити плян та базу плачення національного податку, а саме не може обмежитись до затвердження „символічної" десятки з перед 15 років", але треба рішити — у висліді зміни економічних обставин — змінити, а приналежне змодифікувати, а саме:

1) коли б приняти, що кожний працюючий платить 1% від свого річного заробітку (подаємо лише для порівняння для тих, що нарікають, що 10 дол. тяжко платити), то напевно всі закричали б, що це забагато, і мало хто хотів би подати, скільки заробляє і мало хто від такої основи платив би і тому пропонуємо легшу розв'язку.

2) громадяни, що краще заробляють, професіоналісти, бизнесмени і тп. або стають добровільно членами Конгресових Клюбів (як вище запропоновано), або вплачують принайменше одноденний заробіток від кожного працюючого в родині... Сподіваємось, що це напевно буде більше чим 10 дол. річно, але це вже хіба не буде забагато і день праці призначити раз в рік на жертву для українських національних потреб...

Віримо, що така ухвала напевно перейде одноголосно на IX Конгресі УКК.

3) Понадто треба на місцях стало пропагувати форму збірок при різних оказіях як хрестини, весілля, родинні ювилеї і тп. Такий гарний звичай панував у нас на рідних землях, такий звичай є в Канаді, а чомусь ми його забули тут на терені ЗДА, і коштів весілля часто виносять грубі тисячі долярів, а на національні цілі не зберуться навіть кількадесять долярів.

4) Ми поневолена нація, наш нарід веде тяжку боротьбу на рідних землях і тому ми не можемо собі дозволити розкидати марно гроші, замість їх зужити на громадсько - національні цілі... Маємо на думці купування цвітів та вінків в часі похоронів, що часто коштують грубі сотки долярів, коли в жидів лише найближча родина купує цвіти, решта всі складають жертви на різні цілі, і з того збирають мільйони долярів. Такий звичай приймається помалу і в нас — і треба його привітати та поширити.

5) Записи: На жаль ми дальше є свідками, що люди головно самітні громадяни вмирають без тестаменту і десятки тисяч долярів майна забирає стейт або місто (у Філядельфії було кілька випадків, пропало понад 30.000 дол.), і треба заохотити наших громадян, щоб робили записи на фонд купна дому УККА або інші цілі.

Техніка збірки національного податку:

Ідеї можуть бути різні та добрі, але не будуть мати значення, коли їх належно не переведеться в життя і тому техніка збірки не маловажна справа. Не хочемо однак над нею довше спинятись, бо всі методи та засоби є добрі, що ведуть до цілі...

В першій мірі треба завести громадську дисципліну та допильнувати, щоб:

а) так організації, як і індивідуальні платники не тягнули з плаченням податку цілий Божий рік, але щоб заплатили його в перших трьох місяцях:

б) без вийнятку всі члени Управ, в першій мірі члени Екзекутиви, Політичної Ради та Ширшої Ради УККА та члени Управ всіх Відділів УККА вплатили в 100% нац. податку;

в) члени принайменше Управ всіх організацій, що належать до системи УККА вплатили нац. податок, а також, щоб організації його вплатили;

г) в перших 3-ох місяцях провірювати, чи вже всі члени Управи вплатили на засіданні кожної Управи нац. податок;

д) кожне віче, патріотичну нараду та ширші сходини громадян започаткувати перевіркою, чи всі присутні вплатили нац. податок;

е) списки платників постійно доповнювати та їх вивішувати на всіх публічних місцях, щоб всі бачили, хто платить, а хто викручується;

є) Централя УККА вишле кожному платникові, щоб його гляду, чи має авто чи ні, гарну мистецьку наліпку в доказ заплачення нац. податку, і кожний може собі наклеїти на своє авто і головно власникам дорогих авт буде непримісно їздити без такої наліпки... (дехто скаже, що це занадто жорстокі видумано методи, але мабуть нема іншої ради для боротьби поневоленого народу, щоб вдержатися на поверхні життя.)

ґ) підготовляти кампанію збірки 2-3 місяці перед кінцем року, а в січні з нагоди роковин незалежности та соборности післати в терен 100-200 збірщиків (у великих осередках), і та збірка принайменше 70-80% нац. податку та мати цілий рік часу на позитивну працю, а не „ганяти за „десяткою" по кілька разів до кожного громадянина.

Нарешті завести картотеку платників з цілого терену та різними засобами не дати їм спокою до того часу, доки не заплатять нац. податку, а маючи групу ідейних збірщиків — це може в значній мірі допомогти...

Делеґати на IX Конгрес будуть застановлятись над різними проблемами, однак не можуть поминути мовчанкою найважнішої справи, фінансової бази майбутньої праці УККА та приняти такі постанови, щоб дати майбутньому УККА тверду і здорову основу, без огляду на невеликі жертви з сторони громадянства.

Мусимо доказати, що ми любимо українську справу не лише „до глибини нашої душі, але також до глибини нашої кишені" і ми віримо, що величезна більшість делеґатів буде мати зрозуміння для цієї преважливої справи та прийме відповідні постанови.

Голос платника Національного Датку

Зближається 9-ий Конгрес УККА, на який зберуться делегати різних організацій, партій (а також і фіктивних). „Традиційно" почнуть „війну" за місця в УККА. Будуть домагатися права в розподілі УНФонду, але про свої обов'язки щодо збільшення УНФонду „не буде часу" говорити.

На попередніх Конгресах такого важливого питання, в користь УНФонду і нашої Визвольної Справи, не вирішено. Цей „привілей", на останнім Конгресі, платникам УНФонду не збільшив і не збільшить збірки.

Перед кожним Конгресом канцелярія УККА звертається до різних організацій в справі Конгресу. Листується з відділами цих організацій. А по кожним Конгресі розсилає заклики-пригадки людям індивідуально, про їхній обов'язок платити Національний Даток. Але не звертається до організацій своїх членів.

Автор цих рядків платить Н. Даток від коли приїхав до ЗДА, з 1950 року. Є членом організацій. Одначе ці організації — ніколи не зверталися до нього в справі плачення Нац. Датку, а вони його репрезентують в УККА.

Від УККА я не отримав жедного письма перед Конгресом. Лише рік - річно отримую пригадку про обов'язок платити Нац. Даток.

За статутом УККА є: „Організація Організацій". Це є об'єднання осіб юридичних, а не фізичних.

З практики знаємо, що складові організації — члени УККА завжди боролися за свої права, а не обов'язки. Зводили „бої" за напрямні праці УККА. За розподіл УНФонду, до якого вони не мали жадного морального права. Бо ніодна, централь організація, не прикладала праці в справі збірки УНФонду.

Знаємо такий Відділ УККА, а подібних є багато, в ньому деякі члени Управи, Контрольної Комісії та Громадського Суду не платять Нац. Датку, але вони „репрезентують організації і партії". А їхні представники сидять в Централі УККА.

Є люди, які демагогічно говорять, що вони платять Нац. Даток, але їхніх прізвищ не оголошують в пресі. Таку, чи подібну, демагогію треба зліквідувати, та збільшити збірку Нац. Датку.

Конечним є; на Конгресі УККА ухвалити додаток до статуту. Зобов'язати всі центральні організації, щоб вони не лише „репрезентували" своїх членів в УККА, але і займалися збіркою Нац. Датку, від своїх членів, через свої відділи, і вплачували до УККА.

Треба визначити мінімум збірки; який буде уповноважнювати дану організацію називати себе „центральною" і представник згаданої організації може користати з активного права, на нарадах УККА, тоді, коли його організація виконає цей мінімум збірки.

Тоді представники всіх організацій будуть знати свою питому вагу серед нашої спільноти тут у ЗДА. Це внесе діловість в працю УККА. Зліквідує непотрібні, демагогічні виступи-дискусії.

Наперед знаємо, що деяким „репрезентантам" організацій і партій така постанова некорисна. Головно тим, які хотять лише дискутувати, але ухиляются від ділової праці. Вони будуть видумувати різні не існуючі причини, що такої постанови не можна в життя ввести.

Але, на нашу думку, така постанова (додаток до статуту), найбільш практична. Такий додаток до статуту, введення його в життя і виконання, збільшить збірку, до УНФонду.

Покотило

Міннеаполіс

Ню Йорк готується до IX Конгресу Американських Українців

Ідучи за вимогами нового статуту УККА, Комітет Об'єднанних Американсько - Українських Організацій міста Ню Йорку, Відділ УККА, в порозумінні з Екзекутивою УККА, 9-го вересня скликав загальні збори платників Народного Фонду УККА з Ню Йорку до Укр. Нар. Дому, для обрання від них делегатів на IX Конгрес УККА, який відбудеться в днях 7-9 жовтня ц.р. в готелі „Ню Йорк Гілтон" в Ню Йорку. Збори відкрив голова Комітету мец. Р. Гуглевич з привітанням та поясненням мети тих зборів і попросив присутніх біля 50 платників Нар. Фонду обрати собі президію. На пропозицію Мих. Шпонтака обрано до президії на голову мец. Р. Гуглевича а на секретаря д-ра Б. Ластовецького. Потім голова відчитав листу кандидатів на делегатів на IX Конгрес, після короткого вияснення, хто і скільки їх має бути. Кожний кандидат мав би мати заплачено національний податок за останніх 3 роки, а Комітет готовий із своєї каси покрити витрати у висоті 25 дол. за делегата на той Конгрес. З-поміж кандидатів: д-ра Ол. Соколишина, ред. О. Калинника, Гр. Яремчука та кандидатів на заступників інж. В. Базілевського і Л. Барицького, більшістю голосів обрано на делегата від платників Нар. Фонду УККА від Ню Йорку д-ра Ол. Соколишина і на заступника Лаврентія Барицького. Після виборів вив'язалася дискусія у зв'язку із критикою УККА і відзначення 50-річчя національної революції та в 1968 р. 50-річчя відновлення самостійности Української Держави Директор Канц. УККА мгр. Ів. Базарко поінформував про підготовку праці конвенційних комісій і закликав всі організації повибирати делеґатів і подати їх прізвища для поміщення їх у Конвенційній Книзі, котра є вже в друку. Він пояснив, що сума оплат від делегата на конгрес УККА виносить 25 дол тому, бо за бенкету виносить від особи 12.50 дол, а за сніданок 7 дол., решта 5 чи 5 50 дол. є на покриття витрат за запрошених гостей. Мгр. І. Базарко закликав нюйорчан взяти масову участь в бенкеті УККА, на якому будуть гістьми губернатор, посадник, сенатори, конгресмени й інші. Для гостей вступ на Конгрес виносить лише $ 2, тому закликав до участи в тому Конгресі УККА.

Голова Комітету мец. Р. Гуглевич порушив справу переорганізації збіркової системи і акції Нар. Фонду УККА в Ню Йорку, де при Об'єднаним Комітеті діє спеціяльна Комісія в цій справі, очолювана д-ром Ів. Козаком, головою КПШ на Ню Йорк. Він плянує стягнути з Ню Йорку принаймні 15-25 тис. річно.

Ред. О. Калинник поставив ряд зауваг, що їх делегат мав би представити Конгресові УККА, зокрема до відзначення 50-річчя української національної революції, щоб її не відзначувати так, як деякі кола пропонують, бо це Москва скапіталізує на свою користь і тому пропоную щоб у 1967 р. провести акцію протестів проти московщення України та величаво відзначити в 1968 р. 50-роковини Української Державности. Проф. Мих. Лисогір вияснив, що після упадку царя 1917 р. Україна зірвалась до відновлення своєї незалежности, і що революції бувають різні, не лише військові, вони є економічні, культурні і т.п. В Україні 1917 р. почалася Національна Революція, яка знайшла своє завершення в проголошенні відомих історичних Актів 22-го січня 1918, та 1919 років. Коли Москва буде відзначувати свою революцію большевицьку, яка зробила з України свою колонію, то нам треба провести ряд протестних акцій в 1967 р. з виявленням того колоніяльного стану в Україні, який панує і зараз, не зважаючи на те, що Україна є членом Об'єднаних Націй. Голова мец. Р. Гуглевич вияснює, що Ню Йорк відзначить в 1967 році в січні початок української національної революції, яка знайшла своє завершення Актами 22-го січня 1918 і 1919 р., а організації мають право відзначувати окремо етапи того розвитку в порозумінні з Відділом УККА. Ню Йорк плянує в січні 1968 р. відзначити 50-річчя Української Державности великою маніфестацією в Менгеттен Центрі, до якої треба вже тепер готуватися. В дискусії порушено майже всі критичні голоси з преси про працю УККА, осуджено тих, що бачать в УККА лише все зле і підтримано тих, що признають певну корисну пророблену роботу для справи визволення України З огляду на те, що Ню Йорк ще не підготований до відзначення великих роковин нашого національного Каменяра Івана Франка, висловлено суґестії, щоб відбутий IX Конгрес УККА під знаком роковин Ів. Франка, включно з виставленням, його великого портрету, образу привезеного до Ню Йорку з Союзової Конвенції відбутої в травні в Шикаго.

Запропоновано в рамках того Конгресу влаштувати виставку не лише видань УККА та української преси у Вільному Світі, але також і збірки творів і згадок чи писань Івана Франка і про Ів. Франка відзначувано фальшиво в поневоленій Україні, навіть ЮНЕСКО відзначило його ювилей, тож треба, щоб УККА відзначив роковини Франка достойно і приядно. Дир. Канц УККА мгр. Ів Базарко взяв ті всі зауваги до відома і представить їх належним конвенційним комісіям УККА для розгляду. Голова Комітету закликав всіх 72 складові організації якнайскорше обрати і зголосити своїх делегатів на IX Конгрес.

Після того голова попросив на коротке засідання членів управи Комітету для полагодження біжучих справ, зв'язаних з післявакаційною діяльністю Комітету. Першою справою був вибір делеґатів на IX Конгрес УККА від Відділу в Ню Йорку. Такими обрано одноголосно мец. Р. Гуглевича та радн. Б. Ластовецького, на заступників п-ю К. Пелешок та ред. О. Калинника. Другою справою була: улаштування Листопадової Академії, що цього року в Ню Йорку відбудеться в Школі при Евню „Б" дня 6-го листопада 1966 р. з участю хору під диригентурою проф. д-ра Ігоря Соневицького. Полагоджено теж справу оплат за делеґатів від платників та Об'єднаного Комітету, які заплатить Відділ УККА з Ню Йорку. На кінець мгр. Р. Гуглевич знову порушив справу збірки Нац. Датку УККА і його точного стягнення. Після вичерпання порядку нарад голова подякував присутнім за участь, закрив засідання із закликом до активности Відділу в переведенні IX Конгресу УККА.

Д-р О. Соколишин

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД!

БІЛЬШЕ УВАГИ ВІДДІЛАМ УККА

До VIII Конгресу УККА, або, вірніше до 1960 рр. недостатньо приділялось уваги праці Відділів УККА. Їх роля, звичайно, зводилась до ролі УККА, до переведення 100% відсилався до Централі УККА. Для переведення політичних віч, громадських нарад і т. п.

В процесі цієї організаційної праці виявилось, що більшість українських організацій, чим далі, втрачають свою активність. Коли Управи Відділу УККА складалися лише з представників організацій, то вона була мало діяльною. Бо організації, звичайно, посилали у Відділи другорядних своїх представників, які більше дбали про інтереси своєї організації, чи партії, як про справи УККА, спричинюючи часто непотрібні сварки, або розбиття в громаді. Досвід, одначе, показав, що коли в діяльності Управи, чи на річних зборах Відділу УККА, беруть активну участь платники УНФонду, то суперечки на зборах зменшувались, або й зовсім зникали. Отже, консолідація наших громадських сил не є справою ідеологічного порядку, як дехто думає, а переважно справою доцільних організаційних заходів.

На підставі цього в останніх роках вживалось заходів, щоб на річних зборах Відділу УККА обирати Управу з платників УНФонду за персональним підбором кандидатів, на підставі їх працездатности. І це давало добрі наслідки.

Діяльність Управи Відділу УККА, як організаційного центру в громадах, є дуже відповідальна і різноманітна: збірки УНФонду, виховання української молоді, українське шкільництво, переведення статистики українських родин, координація діяльности численних українських організацій, складання довідника пожертв на УНФонд за 15 років діяльности, підбір збірачів. Мужів довір'я на окремих дільницях громади, зовнішньо-політичні акції з місцевими американськими чинниками і т. д.

Коли зокрема розглянемо справу УНФонду, то бачимо, що він, не осягнувши суми 250 тисяч доларів річно, чим далі все зменшується. Причина в цьому, що ідейні збірачі на протязі багаторічної праці вже вичерпались, а нових підібрати тяжко. Заклики до місцевих організацій про допомогу, про виділення збірачів залишаються без наслідків, бо організації не можуть впоратися зі своїми власними трудношами. Всі члени Управ Відділу працюють без всякої винагороди поза своєю цілоденною працею в дуже неприятливих обставинах: Відділ УККА не має ні свого власного приміщення, ні належного канцелярійного устаткування, ні постійного урядовця.

Такий стан існує в Філядельфійському Відділі УККА, який вважається передовим, в інших Відділах, мабуть, ще гірше. Зустрівшись з великими трудношами в переведенні збірки УНФонду, з якого Відділ не має ніяких користей, вони просто перестають цікавитись справами УНФонду, завдяки чому Централя УККА і ціла українська громада в ЗДА несуть великі втрати.

Головна сила УККА в його 150 Відділах, бо від них у великій мірі залежить стан української еміграції в громадах та сума УНФонду, що служить матеріяльною базою для діяльности УККА, Тому Централі, а особливо IX-й Конвенції УККА треба приділити більше уваги Відділам УККА, створивши хоч мінімальні стимули для поліпшення їх праці. Цебто: залишати Відділам 20% зібраного ними Нац. Датку, з яких 10% на переведення збірки, і 10% для поліпшення матеріяльного стану Відділів.

Можна сподіватися, що такі заходи спричинять збільшенню УНФонду у $1\frac{1}{2}$-2 рази, бо сума УНФонду залежить переважно від кількости і жертвенної праці збирачів, та праці Відділів УККА.

При вирішенні цих практичних проблем постають й інші перспективи, пов'язані з нашими забезпеченевими Союзами, які мають велику кількість членів, добрий організаційний апарат та випробуваних організаторів, секретарів своїх відділів у місцевих українських громадах. Ці секретарі мають постійний контакт із своїми членами. Збираючи членські вкладки від своїх членів, вони можуть на цілком добровільній базі, за згодою своїх Центральних проводів збирати пожертви і вкладки до УНФонду, якщо в цьому буде для них якась матеріяльна заінтересованість.

Така співпраця між Відділами УККА і місцевими українськими забезпеченевими Союзами була б корисна і для УККА, бо збільшить УНФонд і для забезпеченевих Союзів, які не будуть вважатися лише бизнесовими організаціями, як дехто думає, а українськими національними організаціями. Це буде переконливий аргумент проти тих, що забезпечують себе в чужих бизнесових компаніях, сприятиме тіснішій співпраці наших низових товариств в громадах, об'єднуючи всі наші організаційні зусилля для добра української справи.

Тихон Тещук

Актуальні думки платників УНФонду перед IX Конгресом Американських Українців

Вибираючи Екзекутиву УККА, члени Конгресу повинні спиратися в голосуванні на демократичних делегатах, а більшості членів чотирьох Братських Союзів. Минула історія доказує, що ліві чи праві екстремістичні угрупування на Україні чи тут в Америці не приносять нам користи. Найкращим доказом є довголітня партійна консолідація в УНРаді.

Провід Екзекутиви повинен складатись переважно з українців, уроджених в Америці, які мають високі ступені в науковім світі, заслужились у війську чи державній адміністрації. Це приносить більшу користь для української визвольної справи і кращий контакт з американськими державними чинниками, а наші чолові організації будуть репрезентовані людьми, відомими в американським політичним, науковім та економічнім світі. Мої рекомендації під увагу делегатам Конгресу:

Найбільшим здобутком та цінністю на еміграції тут в Америці, є наші Церкви всіх віроісповідань. Тому нам, української спільноти, треба ставитись до Церкви з найбільшою толеранцією та увагою.

Серед американців нам треба вести пропаганду в користь української визвольної справи. Перед першою світовою війною, польська та чеська еміграція на чолі з І. Падеревським та Т. Масариком, маючи зв'язки з президентом Вільсоном та Конгресом ЗДА, багато помогла при творенні своїх держав. Це про те, щоб не тільки деякі американці на високих становищах, але й широкі кола наших співгромадян запізнались з нашою проблемою. Практично, це можна зробити, коли Відділи УККА на спілку з нашими Церквами будуть улаштовувати під вільним небом „Українські Фестивалі" чи „Українські Дні".

Видання англомовних журналів „Укр. Квартальника" і „Укр. Бюлетену", являється дуже корисним і прямо необхідним інформатором нашої визвольної справи. Коли будуть фінансові можливості, було б добре переменити „Укр. Квартальник" на місячник, збільшити об'єм, притягнути для співпраці більше науковців з НТШ - УВАН, щоб дати загальному світові об'єктивну, високо - наукову інформацію про Україну.

Дмитро Владимір

ПРОТОКОЛ
26-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
що відбулася в готелі „Шерман Гавз" в Шикаґо в тижні від 16-го до 21-го травня 1966 року

(3)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ УНС ЯРОСЛАВА ПАДОХА

(Продовження)

Ця висота вагається зі специфічних причин. Піднялася вона передусім тому, що ми ввели нові роди дешевого забезпечення, акцидентового й термінового, яке видається в мінімальних сумах 5,000 долярів. У роках, коли ці грамоти більше поширено, сума забезпечення значно зростала, коли ж їх поширено менше, спадала. Спадок у 1965 спричинений був, мабуть, тим, що в зв'язку з конвенцією увага відділів була більше звернена на звичайні роди забезпечення на невисокі суми, щоб придбати потрібне число членів для вибору делеґатів. Пізніші роки й дальша історія поширення нових грамот покажуть, чого слід від них сподіватися, і чи піднесення забезпечення буде тривале. Треба думати, що, незалежно від нових родів забезпечення, наше громадянство буде чимраз більше доцінювати вище забезпечення.

Особливо цінним є останній рік, протягом якого придбано майже п'ять тисяч членів (без 104). Тільки ранній 1959 рік був дещо кращий від нього. Це доказує, що кількість нових членів, а вслід за цим і ріст УНСоюзу залежать не від років, а від суми праці, вложеної в нашу установу.

Не зважаючи на те, що за останнє чотириріччя ми придбали нових членів більше, як за попередній період, чистий прибуток членів був дещо менший, а то тому, що збільшилися наші втрати. Та про це буде мова пізніше.

Також гірше відношення активних членів, тобто таких, які платять вкладки, до членів неактивних. Причина в тому, що чимраз більше грамот кляси Р стає виплаченими, зберігаючи своє членство далі, але не завжди, з приводу віку чи з інших причин, ці члени не забезпечуються в УНСоюзі наново. Та й ці неактивні члени є цінними для нас, адже вони двадцять чи більше років платили вкладки і виплатили їх повністю. Тому то ми й стали виплачувати їм дивіденду, хоч до того правно не є зобов'язані.

Найбільше наше досягнення в минулому періоді це значне збільшення загального числа членів. Коли попередній передконвенційний рік ми закінчили з вісімдесятьма тисячами членів, то минулий передконвенційний рік замкнули з імпозантною сумою 86,000 членства. З цього верха вже видно нашу мету: стотисячний Союз.

Особливу вимову має значне обниження віку членів. Коли з початком 1954 року пересічний вік членів був 41 рік, то тепер, дванадцять років пізніше, він становить 37.6, отже на три з половиною років нижчий. А декілька років тому цей вік був ще нижчий — тільки 35.9. Причина знижки віку в збільшенні числа нових членів молодшого віку. Причина деякої підвишки в останні роки пояснюється піднесенням віку, в якому приймаємо членів, а саме до 65, збільшенням максимального віку в деяких клясах (Р і Е) з 55 на 60, введенням нових родів забезпечення, а саме акцидентового й термінового, якими не може забезпечуватися молодь, тощо. Та все ж значна обнижка віку членства УНСоюзу в його сімдесяті роки, — це один з його великих позитивів, це ґарантія його довговічности.

УБУТКИ

За останні чотири роки УНСоюз придбав, як згадано, 17,833 нових членів. За той самий час його загальне число членів зросло з 81,441 до 86,059. Отже, чистий прибуток членів за чотири роки виносить тільки 4,618 членів, або не цілих 26 відсотків з усіх придбаних членів. Отож три з чотирьох нових членів покриває убутки, а тільки щочетвертий збільшує загальне число членства УНСоюзу. Де губляться ці цінні, з таким великим трудом й коштом придбані члени? Де поділися тих 13,215 членів, придбаних у минуле чотириріччя? Вияснюють це деякі вище надруковані таблиці.

Як і раніших років є чотири головних причини утрати членів, якщо не врахувати сюди виплачених грамот кляс Р, бо вони здебільшого залишаються в УНСоюзі, як неактивні члени. Дві з цих джерел утрати є невідхильні і ми б сказали позитивні, бо йде про виплату дозрілих грамот або по смерті забезпеченого. Адже для того й існує забезпечення, щоб його в певному часі виплатити. Але є дві, які, хоч зубожують членство всіх забезпеченевих установ, непотрібні й шкідливі для Союзу і ще більше для самих забезпечених. Ідеться про суспензу членів з приводу неплачення вкладок і про передчасне їх згрошевлення. Ці дві причини від самих початків існування УНСоюзу підточували його існування та сповільнювали його ріст. Тому нас не цікавить самий факт існування цих джерел убутку, але наскільки вони шкодять УНСоюзові й чи збільшуються, чи меншають.

З вдоволенням стверджуємо, що ці два джерела убутку зменшуються, хоч число членства значно збільшилося. Коли за попереднє чотириріччя було 3,157 суспендованих членів, то за останнє воно зменшилося до 2,989, отже на 168. Також зменшилася втрата з причини передчасного згрошевлення грамот. Раніший період втратив з цього приводу 3,229, а останній 3,101, отже на 128 членів менше. Ці скромні числа набирають більшої ваги, коли взяти до уваги, що в ранішому періоді членство було майже на п'ять тисяч менше. Та незалежно від цього ці два джерела коштували нас разом понад 6,000 членів, тобто круґло одну третину нових членів. Щотретій придбаний член ішов на покриття цих двох непотрібних і шкідливих „гріхів" членів.

Ще більше, бо понад сім тисяч членів, втратили ми в останнім періоді з приводу виплати дозрілих грамот (3,270) та виплати посмертного (2,808). Ці конечні виплати цікавлять нас настільки, наскільки вони ростуть чи зменшуються. Очевидно зі зростом членства вони мусять зростати. Але є ще особлива причина їх зростання в наші роки. Якраз приходить двадцятиріччя великого припливу членства, а що наші члени залюбки забезпечуються двадцятирічними грамотами (серед американського загалу найбільше поширеними є грамоти на все життя), то й тепер дуже збільшуються виплати цих родів грамот. На це вказує порівняння обох останніх конвенційних періодів. Коли в ранішому виплачено 2,006 дозрілих вивінувальних грамот (кляса Е), то в останнім періоді їх уже виплачено 3,270, отже на 1,264 більше. Це така колосальна звишка виплат, що вона сама по собі може змінити статистику членства цього періоду. Коли зважити, що на цей період, який перед нами, припадає 20-річчя припливу великої повоєнної іміґрації, тоді ці числа можуть зігнати вже тепер сон з повік екзекутиви УНСоюзу, яка в тому періоді буде відповідальна за дальший ріст установи.

Також збільшується число посмертних виплат. В ранішому періоді їх було 2,562, а в останньому 2,808, отже на 246 більше.

Ці числа голосно говорять до нас усіх таке: в новому чотириріччі мусимо подвоїти наші змагання, щоб не лише збільшити, але й не дозволити зменшитися членству УНСоюзу, бодай поки проминуть критичні роки.

На тлі цих останніх чисел видно, як воно сталося, що, хоч в останнім періоді ми придбали більше нових членів, ніж за період раніший, і хоч ми значно зменшили втрати з приводу суспензи та передчасного згрошевлення грамот, все ж таки ми не збільшили начисто наше членство так, як можна було сподіватися. З кожним чотириріччям, а навіть з кожним роком ростуть втрати конечні, тобто виплата дозрілих грамот та виплати посмертні, і тому чимраз важче покрити ці зростаючі втрати й ще придбати надвишку. Тільки значним збільшенням нових членів можна перебороти цю нову, чимраз важчу трудність. Треба вірити, що свідомість цього заставить нас усіх до збільшеної праці для УНСоюзу.

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ЧЛЕНСТВА ТА ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Подані внизу таблиці дають загальний огляд стану членства та його суми й кляси забезпечення. З-поміж 86,059 членів 76,473 є членами активними, а решта 9,586 неактивними. В цю останню групу зараховані члени з виплаченими вкладками і члени, перенесені на продовжене забезпечення.

До загальної суми забезпечення слід врахувати також подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливих випадків, яке досягло суми дев'ятнадцять з половиною мільйонів долярів. З нього користає 20,230 членів.

З привілею звільнення від плачення вкладок на випадок смерти того, хто платить вкладки за забезпечення молоді, користали 4,324 особи. Зобов'язання УНСоюзу з цього приводу виносить круґло чотири мільйони долярів.

Дальша табеля показує кількість членів у поодиноких клясах забезпечення. Вона виявляє, що найбільш популярною серед молоді є кляса двадцятирічного забезпечення вивінувального і з вкладками впродовж 20 років (кляси Е-20 і Р-20). За ними слідує відоме студійне забезпечення (Е-18). Серед дорослих членів найпопулярнішою клясою є кляса Р-20, а за ними йдуть кляси досмертного й двадцятирічного вивінувального забезпечення.

Чергова таблиця ґрупує членів за віком, а наступна за їх стейтовим та провінційним (у Канаді) поділом. Ця остання виявляє, що по традиції найчисленнішим щодо членства стейтом все ще залишилася Пенсильванія із сімнадцятьма з половиною тисяч членів, а за нею йде Ню Йорк, Ілиной і Ню Джерзі. Інші стейти й провінції мають членство понижче 10,000.

Цікаво підмітити, що на 86,059 членів 26,690 належать до відділу молоді, а 59,369 до дорослих. Отож молоді є менше, як одна третина. В порівнянні з ранішим періодом це відношення виявляє збільшення числа дорослих членів. Вище було подано причини цього явища. Головною причиною є підвищення максимального віку для прийняття членів взагалі і для поодиноких кляс зокрема. Також до цього причинилися нові роди забезпечення, акцидентове і термінове, які призначені тільки для дорослих. В останнім році на це вплинула також тенденція здобувати якнайбільше дорослих членів, щоб могли обрати делеґатів на конвенцію.

Нарешті варто підмітити, що загальна сума забезпечення всіх родів, однаково самостійних, як і додаткових, виносить з кінцем 1965 року імпозантну суму 102,-558,361 долярів. Це вперше УНСоюз досяг 86,000 членства та понад сто мільйонів забезпечення. Це дуже підносить повагу нашої установи серед своїх у чужих.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1965 року)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Активні члени деп. молоді	24,749	$19,038,069
Активні члени деп. дорослих	49,577	42,711,101
АДД грамоти	2,147	10,735,000
Разом активні члени	76,473	$72,484,170
Грамоти на виплаченому забезп. і безплат. продов. — деп. молоді	1,941	1,187,602
Грамоти на виплаченому забезп. і безплат. продов. — деп. дорослих	7,645	5,526,089
Разом неактивні члени	9,586	$6,712,691
Загальні числа звичайного заб.	86,059	$79,196,861
В тому реасекуровано членів	684 на	$2,034,500
включно з дод. подвійним забезп. на суму		844,500

ДОДАТКОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку

Активних членів	20,079	$19,284,500
На виплачених грамотах	151	130,000
Разом	20,230	19,414,500

Забезпечення платника на грамотах молоді

Разом усіх грамот	4,324	$3,947,000

Загальна сума усіх родів забезпечення ... 102,558,361

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1965 року)

МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ	26,690	$20,225,671
ДОРОСЛІ	59,369	58,971,190
ВСІХ ЧЛЕНІВ РАЗОМ	86,059	$79,196,861

МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (T-18 і T-16)	1,398	$1,009,000
II (P-70)	295	105,969
III (E-16)	171	17,100
P-20	8,931	7,106,250
E-20	8,989	6,455,750
E-18	4,709	4,071,500
P-65	109	119,000
E-65	147	153,500
Разом активні члени	24,749	$19,038,069
Члени на виплаченому забезп.	1,115	668,228
Члени на безпл. продовженні	826	419,374
Разом у Молодечому Відділі	26,690	$20,225,671

ДОРОСЛІ

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (Старий рід)	119	$ 102,500
0 (P-70)	374	280,000
T	5,959	5,065,700
W	12,431	9,668,401
P-20	16,109	13,670,500
E-20	11,061	9,132,000
P-65	1,041	1,171,500
E-65	1,428	1,935,000
D P-60	346	644,000
D P-65	60	161,000
T-5	19	147,500
T-10	56	352,000
ADD	2,147	10,735,000
Дорослі члени з молодечими грамотами:		
P-20	273	182,250
E-20	285	187,750
E-18	2	1,500
P-65	7	4,500
E-65	7	5,000
Разом активні члени	51,724	$53,446,101
Члени на виплаченому забезп.	6,197	4,446,614
Члени на безпл. продовженні	1,448	1,078,445
Разом дорослих	59,369	$58,971,190

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УНСОЮЗІ

T-16 — часове забезпечення молоді важне до 16-го року життя;
T-18 — часове забезпечення молоді важне до 18-го року життя;
Кляса II (P-70) — забезпечення платне по смерти з вкладками до 70-го року життя;
Кляса III (E-16) — 16-літнє вивінувальне забезпечення;
P-20 — забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж 20 років;
P-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя;
E-18 — вивінувальне забезпечення платне у 18-ому році життя;
E-65 — вивінувальне забезпечення платне після осягнення 65-го року життя;
W, T — забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж цілого життя;
O (P-70) — забезпечення платне по смерти з вкладками до 70-го року життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і з вкладками впродовж цілого життя;
DP-65 — забезпечення з подвійною сумою до 65-го року життя і з вкладками впродовж цілого життя;
T-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів;
T-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів;
ADD — акцидентове забезпечення.

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ, ПІСЛЯ ОСЯГНЕНОГО ВІКУ

(Стан з 31-го грудня 1965 року)

Вік	Число членів	Їх сума забезпечення
0	298	329,500
1	477	479,000
2	546	544,000
3	607	578,500
4	764	713,000
5	845	770,500
6	931	828,964
7	1,069	938,350
8	1,174	992,134
9	1,243	1,028,756
10	1,246	1,029,074
11	1,492	1,196,302
12	1,445	1,112,584
13	1,526	1,136,671
14	1,639	1,185,972
15	1,626	1,178,961
16	1,382	965,221
17	1,593	1,117,159
18	1,951	1,442,811
19	1,881	1,407,261
20	1,053	824,726
21	895	695,216
22	913	722,665
23	812	674,773
24	694	560,068
25	621	534,439
26	524	447,479
27	479	407,650
28	515	465,250
29	507	463,950
30	496	430,525
31	506	431,244
32	502	416,115
33	625	579,647
34	620	561,325
35	739	653,920
36	812	713,729
37	954	842,482
38	1,199	1,083,006
39	1,543	1,335,725
40	2,043	1,768,808
41	2,259	1,941,042
42	2,389	2,138,269
43	2,450	2,203,215
44	2,315	1,969,386
45	2,103	1,781,151
46	1,940	1,683,833
47	1,853	1,540,420
48	1,579	1,364,268
49	1,651	1,374,765
50	1,522	1,261,027
51	1,645	1,353,474
52	1,383	1,168,091
53	1,368	1,180,744
54	1,107	968,917
55	1,096	883,264
56	971	795,537
57	807	652,037
58	750	579,075
59	691	521,701
60	658	490,726
61	653	467,850
62	631	476,492
63	568	402,932
64	533	377,260
65	664	457,650
66	746	513,124
67	882	593,420
68	927	635,201
69	1,059	721,071
70	983	685,200
71	889	642,688
72	833	602,679
73	634	452,014
74	487	356,293
75	425	321,455
76	333	258,806
77	362	286,069
78	289	229,611
79	194	146,968
80	143	114,744
81	102	84,142
82	80	68,012
83	69	51,949
84	39	30,786
85	28	21,800
86 і більше	45	31,241
Разом	83,912	68,461,861
Грамоти ADD	2,147	10,735,000
Всіх разом	86,059	79,196,861

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБИЗПЕЧЕННІ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

(Стан з 31-го грудня 1965 року)

Стейт Провінція	Число Відділів	Число членів	Їх сума забезпечення
Pennsylvania	139	17,514	$15,408,921
New York	79	17,284	15,117,350
Illinois	32	10,819	9,168,351
New Jersey	61	10,354	9,829,274
Ohio	30	7,421	6,687,008
Ontario, Canada	38	5,325	6,567,978
Michigan	11	4,190	3,764,642
Connecticut	14	3,270	2,990,997
Quebec, Cansda	7	1,437	1,498,128
Massachusetts	11	1,410	1,174,873
Maryland	7	1,093	1,017,871
Minnesota	4	963	1,183,109
Rhode Island	7	830	759,443
Manitoba, Canada	3	527	826,614
Missouri	4	468	348,371
Indiana	5	439	337,750
California	2	393	390,064
Delaware	2	356	362,640
Nebraska	3	327	227,200
Alberta, Canada	3	247	328,119
Wisconsin	3	199	162,594
West Virginia	3	167	116,445
Kansas	1	159	127,350
Distr. of Columbia	1	158	120,723
Br. Columbia, Canada	2	152	192,500
Colorado	1	116	113,000
Saskatchewan, Canada	4	108	116,504
New Hampshire	1	108	95,392
Florida	1	80	62,050
Arizona	1	44	34,000
Washington	1	33	27,100
North Dakota	1	31	17,500
Oregon	1	20	11,500
Nova Scotia, Canada	1	10	11,500
Wyoming	1	7	6,000
Разом	485	86,059	$79,196,861

ВІДДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нижче подана таблиця показує зміни, які зайшли у відділах УНСоюзу. Відома річ, що згідно зі законами та статутом УНСоюзу всі зобов'язані належати до одного з відділів. Відділи є основними клітинами праці УНСоюзу. Вони збирають вкладки й пересилають їх до головної канцелярії. В них ведеться громадська, суспільна і допомогова праця. Тому від числа й стану відділів у прямому відношенні залежить стан і сила УНСоюзу. З уваги на це ми завжди прив'язували велику вагу до стану відділів і старалися допомогти їм, у чому було потрібно й можливо. Здорові відділи сповнені активністю та зрозумінням обов'язків у відношенні до УНСоюзу та свого громадянства, є надалі основою дальшого росту й поваги УНСоюзу.

Можна б думати, що вже в усіх більших громадах ЗДА й Канаді існують відділи УНСоюзу. Так воно не є. Маємо чимало громад з українськими церквами та різними українськими, світськими і церковними організаціями, де ще не створено відділу УНС. Тож завданням не лише головної канцелярії, але й місцевого громадянства подбати про те, щоб у кожній українській громаді був відділ нашої Установи. Про це ми дбали в минулому чотириріччі. Впродовж нього вдалося закласти 24 відділи. Внизу подано їхні числа, місцевості та стейти, в яких вони постали. Цей список виявляє, які ще є великі можливості для росту й розросту УНСоюзу. Нові відділи поставали в громадах, в яких не було ще досі УНСоюзу, або в громадах, в яких УНСоюз вже існує здавна, але була потреба в заложенні його відділів при церквах чи поодиноких суспільних групах. Іде намагання, щоб союзові відділи охопили всю нашу організовану та неорганізовану суспільність, зокрема нашу молодь.

МОЛОДЕЧІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ

Особливою опікою оточували ми в минулому періоді праці наші молодечі відділи. Мали ми їх 13. Це число ніяк не було й не нещасливим. Ці Відділи були одними з найбільш динамічних й їх праця найбільш прикладна. Два відділи пластові в Клівленді і Філядельфії постали в останнім періоді праці. Є їх під цю пору 9, а крім того маємо ще чотири молодечі-спортові відділи.

Не меншою гордістю УНСоюзу є його молодечі спортові відділи. Є їх чотири. Такі загально відомі клюби, як УСК в Ню Йорку, „Чорноморська Січ" в Нюарку, „Леви" в Шикаґо, „Львів" у Клівленді, утворили окремі відділи УНСоюзу й не тільки розносять славу української молоді й українського спорту по всій Америці, здобуваючи один за одним мистецтва всієї Америки, але також зміцнюють та збагачують УНСоюз своїм членством і працею. Є нашим найщирішим бажанням, щоб усі організації й осередки української молоді включилися в УНСоюз, який завжди максимальну увагу присвячував справам української молоді. Доказом найбільш прихильного відношення до української молоді є вже довгими роками видавані окремі сторінки молоді в органі УНСоюзу, „Свободі".

Внизу подана таблиця показує їх чисельність та число нових членів придбаних ними. Пластові відділи мали з кінцем 1965 р. 1,173 члени, а спортові 715, а всі разом 1,888, отже майже дві тисячі членів. В останньому році цього звіту вони придбали для УНСоюзу 331 нових членів, отже пересічно понад 25 членів на один Відділ. Якщо б так працювали всі наші відділи, УНСоюз здобував би щороку бодай 12,000 нових членів! Ці відділи належать до середньої величини відділів. Пересічне число їх членів виносить круґло сто п'ятдесят членів. Воно виявляє тенденцію постійного росту.

У зв'язку з 70-річчям УНСоюзу ми звернулися були із закликом до всього українського громадянства, щоб воно у своїх громадах закладало відділи УНСоюзу. В щорічному пляні для наших округ ми вставляли обов'язок перевірити на своїй території можливості заложення нових відділів у тих громадах, в яких їх ще немає. Заложення 24 відділів упродовж минулого періоду є скромним вислідом цих наших намагань. У попередньому періоді заложено тільки 13 відділів. Ми глибоко переконані, що на терені ЗДА і Канади є сотні українських великих і менших громад, які чекають на заложення відділу УНС. Є обов'язком усіх сусідніх відділів, округ, всіх головних урядовців та організаторів подбати, щоб на терен їхньої діяльности вже в найближчому періоді не залишилося ні одної громади, в якій не було б УНСоюзу. Це — величезне поле нашої експансії, і його конечно треба використати.

Але не число відділів рішає про силу УНСоюзу. Його силу становлять тільки відділи міцні та активні. Тому було нашим намаганням об'єднувати малі та менш активні відділи разом, щоб спільними силами можна було збудувати добрі й активні Союзові клітини. В минулому періоді повелося злучити 30 відділів, більшість з яких з часу злуки працює задовільно. У попереднім періоді переведено злуку тільки 16 відділів. Якщо в сусідстві слабих і малих відділів не було інших для злуки, заходила потреба їх зліквідувати, а членство перенести до сусідніх відділів. У звітовому періоді розв'язано 11 таких відділів, які існували на початку цього звітного періоду, залишилося 485. Отож, зменшилось число відділів на чотири. В попередньому звітовому періоді число відділів зменшилося на шість. Як підкреслено вище, зменшення числа відділів зовсім не вказує на якусь втрату. В деяких випадках це тільки скріпило союзову організацію і дало нам свіжі, здорові й працьовиті клітини.

При цьому слід зауважати, що, при заложенні нових відділів і злуці менших та менше активних, головним чином заслужилися наші обласні організатори, передусім Степан Гавриш. Вдержування відділів своєї области в стані відповідної чисельности та повної активности є одним з основних обов'язків та завдань обласних організаторів. У минулому періоді вони виконували задовільно це своє зобов'язання.

Нижче подані таблиці докладно ілюструють сказане вище.

ПЛАСТОВІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ

(Стан членів з 31им грудня 1965)

Ч. Відділу	Дорослі	АДД	Молодь	Разом	Нові члени приєднані у 1965 р.
174	144	38	42	224	36
216	65	---	24	89	78
222	43	1	11	55	31
360	61	20	41	122	5
434	168	19	36	223	12
450	46	---	11	57	2
472	135	6	75	216	26
495	55	28	33	116	27
503	48	2	21	71	1
Разом	765	114	294	1,173	218

ВІДДІЛИ СПОРТОВІ

Ч. Відділу	Дорослі	АДД	Молодь	Разом	Нові члени приєднані у 1965 р.
86	46	9	21	76	18
214	32	15	16	63	19
346	137	33	73	243	61
399	212	31	90	333	15
Разом	427	88	200	715	113

ЗАГАЛЬНИЙ РУХ ВІДДІЛІВ ВІД 1-го СІЧНЯ 1962 РОКУ ДО 31-го ГРУДНЯ 1965 РОКУ

НОВІ ВІДДІЛИ

Впродовж чотирьох років були зорганізовані ось такі відділи:

Відділ Ч.	Місцевість	Відділ Ч.	Місцевість
19	Ню Йорк, Н. Й.	250	Ракфорд, Ілл.
43	Гілсайд, Н. Дж.	340	Нюарк, Н. Дж.
48	Редінґ, Па.	381	Гейворд, Віск.
86	Ню Йорк, Н. Й.	395	Палатайн, Ілл.
136	Палатайн, Ілл.	402	Етобіко, Онт.
139	Шикаґо, Ілл.	407	Торонто, Онт.
154	Трентон, Н. Дж.	408	Торонто, Онт.
157	Шикаґо, Ілл.	410	Гвелф, Онт.
214	Нюарк, Н. Дж.	442	Торонто, Онт.
216	Філядельфія, Па.	448	Монтреал, Кв.
222	Клівленд, Огайо	462	Гемилтон, Онт.
231	Кемден, Н. Дж.	463	Віндзор, Онт.

ВІДДІЛИ ЗЛУЧЕНІ

Відділи ч. 10, 18 і 262 злучилися з відділом ч. 67 в Ансонії, Конн.
Відділи ч. 154 і 319 злучилися в один відділ ч. 319 в Нентікок, Па.
Відділи ч. 154 і 116 злучилися в один відділ ч. 116 в Трентоні, Н. Дж.
Відділи ч. 186 і 7 злучилися в один відділ ч. 7 в Мек Аду, Па.
Відділи ч. 186 і 121 злучилися в один відділ ч. 121 в Ром, Н. Й.
Відділи ч. 214 і 35 злучилися в один відділ ч. 35 в Шикаґо, Ілл.
Відділи ч. 216 і 222 злучилися з відділом 243 у Вест Пулман, Ілл.
Відділи ч. 298 і 210 злучилися в один відділ ч. 210 у Вестчестер, Н. Й.
Відділи ч. 395 і 251 злучилися в один відділ ч. 251 в Клівленді, Огайо
Відділи ч. 415 і 33 злучилися в один відділ ч. 83 в Шикаґо, Ілл.
Відділи ч. 421 і 54 злучилися в один відділ ч. 54 у Валлінґфорд, Конн.
Відділи ч. 442 і 44 злучилися в один відділ ч. 44 у Нортгемптон, Па.
Відділи ч. 447 і 471 злучилися в один відділ ч. 471 в Монтреалі, Кв.

ВІДДІЛИ РОЗВ'ЯЗАНІ

Відділ Ч.	Місцевість	Відділ Ч.	Місцевість
43	Симпсон, Па.	389	Ню Йорк, Н. Й.
250	Кос Коб, Конн.	410	Олифант, Ел.
289	Рочестер, Н.Й.	448	Олифант, Па.
326	Авока, Па.	462	Капускейсінґ, Онт.
340	Манчестер, Н. Й.	463	Ст. Луїс, Мо.
381	Денбирі, Конн.		

З початком 1962 року було всіх відділів УНСоюзу ______ 489

Впродовж чотирьох років:

зорганізовано нових відділів ______ 24
30 відділів злучилися і створили на їх місце відділів ______ 13

разом ______ 526

Впродовж чотирьох років:

розв'язано відділів ______ 11
30 відділів перевели злуки ______ 30

З кінцем грудня 1965 року було відділів УНСоюзу ______ 485

Щиро вітаємо всі 24 новозорганізовані відділи УНСоюзу і бажаємо їм якнайкращого розвитку та якнайдовшого життя. Зв'язуємо з ними надію на дальший великий розвиток нашої установи та на скріплення нашого національного організму, зокрема в їхніх громадах. Сподіваємося, що за ними підуть і інші громади, в яких ще немає відділів нашої рідної установи.

ВІДДІЛОВІ СЕКРЕТАРІ УНСОЮЗУ

Доля п'ятсот Відділів УНСоюзу й його самого є невід'ємно зв'язана із п'яти сотнями відділових секретарів. Не раз і не двічі ми порівнювали їх із найбільшими культурними й освідомними подвижниками нашого народу в минулому — просвітянськими секретарями, які були основою громадської організованости й її національного і культурного поступу. Без щоденної невсипущої праці союзових секретарів не тільки не можна б було досягти великих успіхів УНСоюзу, але й не можна було б сподіватися ще більших у майбутності.

Розкинені по двадцять сімох стейтах ЗДА і його столиці та сімох провінціях Канади, наші відділові секретарі несуть на своїх плечах велику частину не тільки союзового, але й загального, громадського життя. Одним із безчисленних прикладів була їх участь у збірці фондів на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, яка принесла понад десять відсотків усіх зібраних фондів з пожертв самої союзової організації. Що й говорити про їх вклад у ріст УНСоюзу. Із щорічного прибутку нових членів бодай три-четвертині є придбані їхніми руками. Тому їм належиться наше велике признання й подяка і на них спираються наші амбітні надії на майбутнє.

Якщо вони, відділові секретарі, такі важливі для долі УНСоюзу, нам слід знати хто вони, яка їх освіта, як довго виконують свої секретарські обов'язки й передовсім який їх вік. Плянування людських ресурсів є передумовою плянування майбутньої праці. Відповідь на ці питання дають три невеличкі таблиці, поміщені внизу, які сперто на окремому опиті секретарів, переведенім в перших місяцях 1966 року. Хоч на вислані запитники відповіло тільки 360 секретарів, тобто 75 відсотків, то це число настільки велике, що на ньому можна спирати загальний образ ситуації в секретарському світі.

ТАБЛИЦІ З ДАНИМИ ПРО СЕКРЕТАРІВ УНСОЮЗУ

(Облік на підставі одержаних 360 анкет)

Вік секретарів:

Вік	Число секретарів	%
До 40 років	32	9
41 - 50 років	128	37
51 - 65 років	116	32
вище 65 років	84	22
Разом	360	100%

Час секретарювання:

Роки секретарства	Число секретарів	%
До 5 років	109	30
6 - 10 років	73	20
11 - 24 років	112	32
більше 25 років	66	18
Разом	360	100%

Освіта секретарів:

Освіта	Число секретарів	%
Нижча	121	34
середня	174	48
висока	65	18
Разом	360	100%

Значення цієї статистики в цьому, що вона виявляє, на яких силах спирається сучасна й спиратиметься майбутня праця УНСоюзу. Мова ця не весела. Тільки 46 відсотків секретарів є у віці 50 років чи нижче, зате майже що-четвертий секретар має понад 65 років віку, а тільки що-третій у зрілому віці між 51 до 65. Отже слід було б подбати про те, щоб знайти дорогу до молодшого покоління, яке привчалось би до союзової праці. Специфічною причиною вищого віку наших секретарів є те, що серед великого навантаження працею на щоденний хліб, чимало добрих союзовців беруться за союзове діло, й то на повний час, щойно після 65-го року життя, тобто після відходу на пенсію. Немає де правди діти, багато цих сеньйорів є нашими найкращими секретарями й організаторами.

Не без інтересу для майбутности УНСоюзу є освіта та час секретарювання наших секретарів. Коли ще чотири роки тому 45 відсотків секретарів мали нижчу освіту, то під цю пору їх тільки 34 відсотки. Раніше середню освіту мало 39%, а тепер 48%. Зате небагато змінилося щодо осіб з високою освітою. Раніше їх було 16%, а тепер 18%. Невелика зміна зайшла за ці чотири роки відносно довжини часу секретарювання, але все ж коли раніше було 12% таких, які виконували той уряд 25 або більше років, то тепер, по чотирьох роках, той відсоток збільшився на 6% до 18%. В деяких випадках це корисний, а в деяких некорисний знак. Бо буває таке, що секретар не може скласти уряду, не маючи кому його передати.

ОКРУГИ УНСОЮЗУ

В ранішому конвенційному звіті ми підкреслювали, що експеримент, уведений в 1959 році, а саме розподіл майже всіх відділів УНСоюзу поміж округами, більше ніж виправдався. Коли раніше існували деякі округи, то їх було небагато й були заложені випадково. З 1959 року округи, хоч і без окремих постанов статуту, стали неначе посередньою ланкою поміж головною канцелярією і низовими клітинами УНСоюзу — його відділами. За останніх вісім років, округи принесли велику користь для УНСоюзу. В першу чергу вони були засобом безпосередньої зустрічі з відділами. Було б неможливо представникам Екзекутиви УНСоюзу окремо стрічатися з репрезентантами 500 відділів нашої організації, але стало зовсім можливим стрічатися з ними кожного року за посередництвом округ. Така зустріч з відділами була й повинна бути основою широкої традиційної демократії, на якій спирався, спирається і спиратиметься УНСоюз. Тому, мабуть, не позбавлені вартости подані до головної канцелярії проєкти, які вимагають не тільки фактично, але й статутово перебудувати нашу організацію на триступневу, поставивши округи, як посередні зв'язкові ланки поміж головною канцелярією і відділами УНС.

В минулім конвенційнім періоді, як і раніше, ми вдержували тісний зв'язок з відділами за посередництвом округ. Щороку ми відвідували округи часом навіть двічі і щороку укладали пляни праці округ, в яких подавали найважливіші завдання округ і їх складових частин — відділів. В багатьох округах відбулися спільні ювілейні святкування УНСоюзу, а в кількох — окружні курси тощо. Наші успіхи в минулому періоді завдячуємо в значній мірі допомозі округ.

Де є світла, там є й тіні. До цих останніх належала часта неприявність відпоручників значної частини відділів на окружних зборах. Інколи приходилося дивуватися, як це так, що представник екзекутиви прибуває із далека на збори, щоб стрінутися з представниками відділів, а відділи, нерідко положені в безпосереднім сусідстві з місцем окружних зборів, не присилають на ці збори ані одного представника. Сподіваємося, що ця болячка буде на майбутнє усунена і всі відділи уважатимуть за свій обов'язок і свій привілей стрічатися з представниками головної канцелярії і з ними обговорювати всі свої пляни, потреби та навіть скарги.

Поміж округами відбуваються щорічні змагання у приєднуванні якнайбільшої кількости нових членів. Від ряду літ УНСоюз призначав нагороди для округ у вигляді прапора з відповідним написом, а згодом — плякат за заслуги. Три роки підряд мистцем поміж округами було наше славне Шикаго. Воно й здобуло на постійно перехідний прапор, якраз з уваги на свою трирічну, і то підряд, перемогу. 1964-го року перемога перейшла з рук Шикаго у велику й динамічну округу Філядельфії. Філядельфія одержала плякету переможця в двох конкуренціях. Вона здобула найбільшу кількість членів й водночас найбільшу кількість відзнак УНСоюзу, що їх одержували ті організатори, які здобули щонайменше 10 членів даного року. Нагороду за найкраще відсоткове виконання своєї річної квоти, здобула округа Шикага. В минулому 1965 році першенство у змаганнях здобула знову Філядельфія, і то в обох раніших конкуренціях, а саме за найбільшу кількість нових членів та за число ювілейних відзнак, що їх одержали ті, які здобули по 10 і більше членів. Нагороду-відзначення за найкраще відсоткове виконання чи радше за перевиконання на 13% своєї річної квоти, здобула округа Торонта.

Треба сподіватися, що ці змагання будуть продовжуватися і що чимраз більше округ братимуть у них участь. Вартість цих змагань полягає в тому, що окружні управи перебирають на себе обов'язок організаторів кампаній в поодиноких відділах, яким вони допомагають в праці і їх заохочують до неї. У великій мірі це відтяжує головну канцелярію і приносить корисні наслідки. Три нагороди за працю округ побудовані так, що навіть найменша щодо числа членів округа може здобути нагороду, здобувши повну квоту чи її перевищивши. Очевидно, малі округи мають малі квоти, а великі більші. Це теж підкреслює рівність поміж усіми відділами й всіми округами, малими та великими.

ОКРУГИ ТА ЇХ ГОЛОВИ

1 Аллентавн, Па. — — Іван Зазворський
2 Балтимор, Мд. — — Емануїл Притула
3 Мостон, Масс. — — Анна Чопик
4 Боффало, Н.Й. — — Атанас Кобрин
5 Вілкс Беррі, Па. — — Василь Валіґун
6 Вінніпеґ, Ман. — — Іван Геврик
7 Вунсакет, Р.А. — — Іван Кокольський
8 Дітройт, Миш. — — Андрій Триш
9 Джерзі Сити, Н.Дж. — — Антін Шаран
10 Клівленд, Огайо — — Дмитро Шмаґала
11 Ладлов, Масс. — — Дмитро Хрупалик
12 Міннеаполіс, Мінн. — — Ярослав Карп'як
13 Монтреаль, Кв. — — Микола Граб
14 Нюарк, Н.Дж. — — Юліян Бараник
15 Ню Гейвен, Конн. — — Іван Телюк
16 Ню Йорк, Н.Й. — — Іван Флис
17 Пассейк, Н.Дж. — — Володимир Новацький
18 Перт Амбой, Н.Дж. — — Михайло Фединишин
19 Піттсбурґ, Па. — — Петро Кочірка
20 Рочестер, Н.Й. — — Василь Гуссар
21 Скрентон, Па. — — Михайло Борик
22 Ст. Луїс, Мо. — — Петро Івасишин
23 Торонто, Онт. — — Василь Дідюк
24 Трой, Н.Й. — — Павло Шевчук
25 Філядельфія, Па. — — Степан Гавриш
26 Фреквил, Па. — — Михайло Гентош
27 Шикаґо, Ілл. — — Микола Олек
28 Ютика, Н.Й. — — Володимир Запаранюк
29 Янґставн, Огайо — — Петро Ліщак

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ

Згідно з давньою традицією, головний тягар розбудови УНС лежав у минулому звітному періоді на плечах відділових секретарів. Вони організували більшу частину нових членів, стягали з них вкладки та опікувалися ними. Але з кожним роком скріплюється також вплив професійного чинника, тобто наших постійних організаторів. Про це говорять числа. У 1962 році з 4,093 зорганізованих членів на організаторів припало 580, тобто 14 відсотків. В 1963 році з 4,446 членів організатори здобули 888, тобто рівно 20%. Деяким кроком назад був 1964 рік, коли з 4,398 нових членів організатори придбали 720, тобто дещо більше, як 16%. Цей відсоток був дуже незадовільний. Причиною цього було те, що протягом року зменшилося число організаторів, яке звичайно вагалося від 12 до 16. В минулому, 1965 році з 4,856 нових членів організатори здобули 980, тобто 20%. Отож, вони повернулися до попередньої норми, і треба сподіватися, що в чергових роках будуть уже організувати бодай щочетвертого члена.

Вага організаторів не в тому тільки, що вони відтяжують відділових секретарів, але й в тому, що репрезентують наш професійний чи півпрофесійний чинник. В майбутності розвиток УНС полягатиме, як і за 72 роки його існування, на добровільних, неплатних або мало платних суспільних діячах. Але не в меншій мірі він полягатиме на вишколених забезпеченевих організаторах, які одночасно будуть відданими громадянами й фахівцями у ділянці життьового забезпечення. Число наших постійних організаторів та їх продукція гратиме з кожним роком більшу ролю. На перешкоді у збільшенні ролі постійних організаторів лежить брак відповідних людей. Ми старалися для нашої організаційної роботи здобути найкращі сили і в ЗДА і в Канаді, чи то в характері обласних організаторів, чи в характері постійних організаторів на крайову або окружну міру. Тільки брак відповідних людей перешкодив нам придбати більшу кількість тих організаторів. До обов'язків кожної округи належить підшукати відповідну людину, яка б частинний чи повний час працювала для УНСоюзу. Обов'язком головної канцелярії буде забезпечити їм відповідні умови праці.

Окрема згадка належить нашим обласним організаторам. Вони є новістю в УНСоюзі. Першого організатора, Володимира Гірняка, ми придбали в грудні 1962 року. Аж до травня 1964 року прийшлося нам чекати на другого організатора, яким став голова філядельфійської округи, Степан Гавриш. Третім обласним організатором і першим канадійським став у листопаді 1965 року Василь Дідюк з Торонта. Ці три обласні організатори у великій мірі причинилися до нашого успіху в останнім конвенційнім періоді. Вони, на нашу скромну думку, є передвісниками того, що вже давно повинно було бути в УНСоюзі й що має стати основою нашої організаційної праці. Передбачаємо на майбутність, що число постійних організаторів збільшиться так видатно, щоб кожний з них обслуговував не як сьогодні, 200 відділів, але щонайвище 50. Представляють вони собою професійний, висококваліфікований чинник, брак якого так дуже відчувався в минулому, а в цю високо компетенційну пору є конечністю для дальшого розвитку УНСоюзу.

Наші обласні організатори в минулих роках і в цій конвенційній кампанії здобувають велику кількість членів. Ця кількість не є пропорційною до їх праці й до з дійсності здобутого ними числа членів. Допомагаючи місцевим організаторам та секретарям здобувати членів, вони кладуть вагу не на кількість придбаних членів, але на інструктаж для того, щоб привчити місцевих союзових діячів професійної методи організування й обслуги членів. Тому їх праці і здобутків не слід міряти виключно числом членів, записаних на їх „конто". Про обласних організаторів буде ще мова в наших плянах на майбутнє.

ПРИКЛАД „ЗГОРИ" — УЧАСТЬ ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ У РОЗБУДОВІ УНСОЮЗУ

До численних, почесних традицій УНСоюзу належить тісна співпраця головних урядовців з відділовими урядовцями та їх активність в усіх акціях УНСоюзу. Ніколи в минулому й сучасному не можна було закинути, що союзова „верхівка" не виконує сама того, до чого закликає союзовий загал. Найкращим прикладом цього є постійна співучасть головних урядовців у щорічних кампаніях за збільшення союзового членства. Зі скромности ми не проголошували імен головних урядовців та їх здобутків в окремій таблиці. Але зі загальних таблиць відомо, наскільки наші успіхи були зв'язані з наполегливою працею головних урядовців.

Для прикладу можна подати, що в 1963 році у членській кампанії взяли участь 22 головних урядовців. Вони придбали імпозантне число 606 членів, тобто на кожного з 24 головних урядовців припало по 25 членів, а на самих учасників — по 27.5 членів. Цей їх здобуток становив 11 відсотків усіх новоприєднаних членів.

Ще краще попрацювали головні урядовці в 1964 році. В кампанії взяли участь 21 урядовців, які придбали разом 628 членів. На кожного гол. урядовця припало по 26 членів, а на учасників кампанії аж по 30.

В останньому, 1965 році в кампанії взяли участь 17 урядовців, які придбали 470 членів, тобто майже по 28 членів на кожного учасника кампанії.

Ці числа говорять виразно про те, що головні урядовці УНСоюзу дбають не тільки про загальні союзові справи, до чого їх зобов'язує статут, але також беруть участь у щоденній союзовій праці рука-в-руку з відділовими урядовцями, даючи їм блискучий приклад. Якщо б усі відділові урядовці, не лише організатори чи секретарі, так працювали, як урядовці головні, УНСоюз здобував би річно не п'ять, але двадцять п'ять тисяч членів.

КЛЮБ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ

Одною з союзових новин є Клюб Заслужених Союзовців, заснований у 1961 році. До цього почесного клюбу мають доступ ті союзовці, що протягом календарного року в рамах річної кампанії, придбають для УНСоюзу по 25 і більше членів. Отож, цей Клюб гуртує ввесь видатний союзовий актив, і членство у ньому дає ім'я та значення у всьому союзовому світі. Член, який вперше здобуває це відзначення, одержує почесну дубову плякету з союзовою емблемою із написом „За заслуги для УНСоюзу", а за кожний рік членства — зірку. Під цю пору є 14 таких членів Клюбу, які були його засновниками і всі п'ять років, що минули від часу його заснування, відновлювали своє членство, здобуваючи всі п'ять років підряд бодай по 25 членів. Внизу подано дві табелі. Одна представляє членів Клюбу за всі п'ять років, і на ній не трудно відшукати згаданих вище 14 союзових генералів з їх п'ятьма зірками, а друга — число членів Клюбу в кожному окремому році, число членів, приєднаних усіми учасниками Клюбу в даному році, і який відсоток усіх нових членів становить цей здобуток.

Сподіваємося, що ідея Клюбу вже глибоко закоренилася і що амбіцією всіх активних союзовців буде стати членом цього Клюбу і в нім щороку відновлювати своє членство.

ЧЛЕНИ КЛЮБУ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗІВЦІВ
за п'ять років існування Клюбу

Ім'я і прізвище Члена Клюбу	Роки членства				
Осип Бакай	1961		1963	1964	
Микола Бобечко				1964	
Лев Боднар		1962	1963	1964	
Іван Вудняк	1961				
Ілія Була				1964	1965
Іван Василишин					1965
Іван Воробець			1963		
Володимир Гавриляк	1961	1962	1963	1964	1965
Іван Гаврилюк	1961				
Степан Гавриш	1961	1962	1963	1964	1965
Стефанія Галичин		1962			
Василь Ганчар	1961				
Анна Гарас					1965
Василь Гасій	1961	1962			
Іван Геврик			1963	1964	1965
Анна Герман	1961				
Володимир Гірняк			1963		1965
Іван Гнідь			1963		
Петро Головачук	1961	1962	1963	1964	1965
Евстахій Гомотюк		1962	1963	1964	1965
Микола Дербуш	1961		1963		
Зенон Дзядик		1962			
Андрій Джула	1961	1962	1963	1964	1965
Дмитро Дидик					1965
Василь Дідюк					1965
Анна Дубас					1965
Марія Душник		1962			
Петро Дяків					1965
Микола Задерецький				1964	
Іван Зазворський	1961	1962	1963		1965
д-р Тит Залуцький					1965
Володимир Запаранюк	1961	1962	1963	1964	1965
Богдан Зорич	1961	1962	1963	1964	1965
Ярослав Карпяк		1962	1963	1964	1965
Григорій Кісіль		1962		1964	
Володимир Клосник	1961				
Василь Колодій	1961	1962		1964	
Микола Кончак					1965
Андронік Копистянський			1963		
Володимир Коссар	1961				
Дмитро Кошиловський				1964	
Іван Красник	1961		1963		
Ярослав Кришталович					1965
Володимир Крушельницький	1961		1963		
Степан Куропась	1961			1964	
Софія Куца					1965
д-р Богдан Левицький	1961				
Семен Левицький	1961				
Петро Ліщак	1961			1964	
Йосип Лисогір			1963		
Іван Малко	1961				1965
Василь Мандзій	1961		1963		
Михайло Мартиненко			1963		
Іван Мельник			1963		
Евстахій Мотрович	1961		1963		
Василь Никифорук	1961	1962	1963	1964	-
Теодозій Носієвич		1962	1963		
Іван Одежинський	1961	1962	1963	1964	1965
Гелен Олек	1961	1962	1963	1964	1965
Василь Олійник		1962			
Михайло Ольшанський			1963	1964	1965
Єфим Омельченко	1961	1962	1963	1964	1965
Михайло Отрок	1961				
Ярослав Падох			1963	1964	1965
д-р Василь Паліднор	1961		1963	1964	1965
Іван Паньків					1965
Іван Петрунцьо	1961				1965
Іван Пиндус	1961		1963	1964	
Іванна Подола	1961				
Василь Попович	1961	1962	1963	1964	
Емануїл Притула	1961	1962	1963		
Марія Процак		1962			
Володимир Пришляк				1964	
Петро Пуцило		1962		1964	
Володимир Рефт		1962		1964	
Анна Ремик	1961				
Василь Романишин	1961				
Михайло Семків	1961	1962	1963	1964	1965
Микола Сеник			1963		
Микола Сенчишак	1961	1962			
д-р Іван Сєрант				1964	
Іван Сидор	1961				1965
Петро Сильчак	1961				
Іван Скочиляс	1961	1962			
Осип Сквирський					1965
д-р Атанас Слюсарчук	1961			1964	1965
Андрій Стецяк					1965
Квітка Стецюк	1961	1962	1963		1965
Петро Тарнавський				1964	1965
Іван Телюк		1962	1963	1964	
Григорій Тимчій			1963		
Микола Ткачук	1961	1962	1963	1964	1965
Василь Труфин	1961				
Михайло Турко	1961	1962		1964	1965
Осип фаринич				1964	
Петро федик			1963	1964	1965
Михайло Фединишин	1961	1962	1963	1964	1965
Іван флис	1961	1962	1963		1965
Михайло Харів				1964	
Осип Хома				1964	
Адам Цїздин		1962			
Володимир Цимбала	1961	1962	1963	1964	
Василь Цюпа	1961	1962			1965
Карпо Чорномаз		1962			
Роман Чучкевич	1961	1962	1963	1964	1965
Павло Шевчук					1965
Тарас Шпікула	1961	1962	1963	1964	1965
Микола Шпитко	1961				
Олена Шторгин				1964	
Петро Щерба					1965
Йосиф Ярема			1963	1964	1965

АКТИВНІСТЬ ЧЛЕНІВ КЛЮБУ

Рік	Число членів Злюбу	Число здобутих ними членів	відсоток усіх нових членів
1961	56	2,894	60
1962	42	1,842	45
1963	49	2,281	50
1964	47	2,170	50
1965	58	2,359	48

(Продовження в наступному числі)

ЗА 50.000 ПЛАТНИКІВ УНФОНДУ

ОКРУЖНА ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА НАРАДА ЧОТИРЬОХ ВІДДІЛІВ УККА В КОГОВС, Н. Й.

За попереднім порозумінням відбулася 1 жовтня ц. р. в Коговс, Н. Й. окружна нарада 4-ох Відділів УККА: Коговс, Вотервліт, Трой і Амстердам, при участі 10-ох делегатів на 9-ий Конгрес УККА і членів управ цих Відділів, разом 30 осіб.

Нараду відкрив голова Відділу УККА в Коговс, п. Я. Білас, з'ясовуючи потребу такої наради: з метою обговорити найбільш важливі проблеми нашого організованого життя.

Інж. Мирон Свідерський з Амстердаму з'ясував працю Централі УККА на зовнішньому відтинку. Політика УККА повинна кермуватися добром українського народу, українською рацією. Праці Централі УККА розвивалося у трьох напрямках: 1. інформування наших сусідів про українські справи, 2. зв'язки з американським політичним світом і 3. зв'язки з міжнародними установами та іншими народами. Ми не є чужинці, але американські громадяни. Як українці, ми повинні змагати до здійснення українських ідеалів — до звільнення України. Як американські громадяни, ми повинні домагатися, щоб секретар стану вів амер. політику в дусі вільнолюбних і демократичних ідеалів, що є основою постання американської держави, основою її Конституції. Цю визвольну і свободолюбну політику проводить Америка скрізь у світі, в Африці й Азії, виступаючи в обороні поневолених народів, одначе на сході Европи чомусь обстоює збереження московської тоталітарної деспотії. Ми повинні домагатися, щоб засада свободи обов'язувала скрізь, щоб Україна могла стати самостійною державою, як також й інші поневолені Москвою народи. З цього зродилася ідея Тижня Поневолених Народів, що її заходом голови УККА, проф. Л. Добрянського введено офіційно в Америці. В амер. політичній системі ми повинні домагатися від обох головних партій поставити українську проблему позитивно, і від того узалежнюємо віддання наших голосів на кандидатів республіканців чи демократів. Включаючись в американське політичне життя, ми тим самим актуалізуємо українську справу, бо від наших голосів багато залежить і американські політики рахуються з нами перед виборами. Голова УККА має поважний голос серед республіканської партії, брав участь у міжнародних конференціях, що причинилося до актуалізації нашої справи, і це вийшло нам на користь. Відбувається гаряча дискусія: чи маємо українську державу? Одначе під сучасну пору немає суверенної влади в Україні, все відбувається там з наказу Москви. З сучасним урядом України, ані з його висланниками не можемо переговорювати, бо це тільки виконавці волі Москви. Це є становище централі УККА, що його одобрює велика більшість української еміграції у вільному світі.

Ред. І. Дурбак (Трой) обговорив наші найбільш пекучі внутрішні справи. Хоч усіх українців і людей українського походження має бути в Америці біля двох мільйонів, то платників Українського Народного Фонду є несповна 10.000! А повинно бути хоч 50.000, бо членів усіх братських допомогових організацій є понад 120.000. Наші обидві Церкви мають разом біля 400.000 членів, а де ж решта? Щоб УККА міг вести успішно акцію оборони й визволення України на міжнародному форумі та серед американських політичних кіл, він мусить мати сильну фінансову базу та добре організоване членство, свідоме своїх почесних, але й важких завдань. Але, щоб ми були сильні на внутрішньому відтинку, необхідно створити сильні основи нашого життя, оперті на свідомості нашої національної приналежности до великого українського народу, на прив'язанню до рідної церкви, мови, культури і традиції. В тій цілі необхідно:

1. Перевести загальну статистику всіх українців у ЗДА, завести при всіх Відділах УККА національну картотеку всіх українців і людей українського походження.

2. Завести і втримувати громадський мир між усіми членами нашої спільноти, скріпляти все, що нас об'єднує, оминати все те, що нас роз'єднує, відкинути всякі непорозуміння з релігійних, територіяльних і всяких інших причин, закінчити взаємопожирання себе в безконечних „лініях поділу", але твердо триматися нашої „генеральної лінії", що її ухвалює наша Централя — УККА та її конвенції.

3. Координація суспільної праці на всіх ділянках, устійнювання календарця імпрез на цілий рік, щоб оминати непорозумінь через розбивання й перешкоди збоку різних чинників.

4. При Централі УККА необхідно завести центральний музей нашої еміграції, а при кожному Відділі УККА повинен бути музейний референт, що збирав би всякі музейні речі та надсилав до центрального музею всякі мам'ятки, книжки, документи, знімки тощо, які часто пропадають після смерти їхніх власників.

5. для вишколення суспільних працівників: секретарів товариств, інструкторів, диригентів, режисерів й інших культ - освітніх діячів необхідно створити при централі УККА Інститут Суспільної Праці.

6. Для поглиблення знання про сучасну Україну треба створити Інститут Студій Сучасної України при Централі УККА, в порозумінні з НТШ і УВАН, який при кінці кожного року видавав би науково опрацьований довідник про стан України на всіх ділянках за кожний рік, і таким чином інформував би науково про Україну, що конче потрібно і для нас самих і для інформації наших сусідів. Наука українознавства не повинна обмежуватися тільки до минулого, але й до сучасного.

7. Для виховання молодих кадрів наших журналістів не вистачить освіта в американських школах, але необхідні курси української журналістики, улаштовувані кореспонденційним шляхом при співпраці Союзу Українських Журналістів Америки СУЖА.

8. Для підвищення мистецького рівня наших імпрез, зокрема в малих осередках, необхідно створити при централі УККА — Мистецько-Репертуарну Комісію, що видавала б щорічно підручники з новими програмами наших національних свят, ювілейних роковин, з відповідними доповідями, новими інсценізаціями, поемами, новими хоровими та сольовими композиціями, притягаючи до співпраці наших науковців, письменників, поетів, мистців і драматургів.

9. Для поширення українознавства треба використати всі можливі засоби, як Тижні Української Культури, кольпортажа українських видань, висвітлювання українських фільмів, виступи наших мистців, письменників, літературні вечори з читанням творів наших сучасних письменників.

10. Комісія для справ молоді при кожному Відділі УККА, зложена з виховників, священиків, батьків і представників організацій нашої молоді, щоб дати нашій молоді якнайкращі можливості перебування в українському оточенні, в атмосфері любови до українства.

11. Для пожвавлення нашого громадського життя необхідно створити постійну Імпрезову Комісію при кожному Відділі УККА, що укладала б відповідні імпрези на цілий рік, улаштовувала б цікаві імпрези; підшукувала б нові, актуальні імпрези поважного й розвагового характеру, створюючи відповідну атмосферу в наших домівках, які повинні мати притягаючу силу для нашої молоді, яка не мусіла б тоді шукати за розвагами в чужих середовищах, бо це доводить до мішаних подруж.

12. Необхідно приєднувати до наших організацій уродженців усіх наших земель, як Лемківщини, Закарпаття й різних місцевостей, віддалених від центральних земель, та їхніх нащадків, що досі часто стоять осторонь нашого організованого життя.

Здійснення цих проєктів скріпило б наше громадське життя, дало б моральну й матеріяльну силу нашим Відділам і через те й Централі УККА, та збільшило б значно активність на внутрішньому та зовнішньому відтинку, серед своїх, сусідів і чужинців. Але до цього потрібно, щоб найменше 50.000 українців стало платниками УНФонду!

П. Я. Білас з'ясував шкільну політику УККА. Брак фондів не дає змоги перевидати наші шкільні підручники. Шкільна Рада УККА бореться з великими фінансовими трудноцами, бо через те не може перевидати необхідні підручники. Але вони повинні бути докладно перевірені найкращими фахівцями, щоб не було недоліків. Шість людей у Шкільній Раді не може виконати величезної праці, яка конче потрібна. Найслабше зредаговані підручники історії. В наших парохіяльних школах учать з підручників, виданих Шкільною Радою, а там є перекручення нашої історії, бо баламутять наших дітей. Тільки 30% наших дітей ходить до наших парохіяльних шкіл, ще менше ходить на курси українознавства. Наша шк. справа вимагає енергійної акції, щоб направити всі недоліки з підручниками, забезпечити нові кадри нашого учительства, та зробити українські школи якнайбільш притягаючі для нашої молоді.

Після цих трьох коротких доповідей розвинулася оживлена дискусія, що в ній забирали слово: о. дек. д-р Б. Волошин, мгр. Гоцоца, проф. Гнатківський, І. Романишин, Є. Наболотний, Р. Галькевич, В. Боднар, вкінці відповідали доповідачі. Всі промовці підтримували генеральну лінію УККА, засуджуючи виступи опозиції, що не дає конструктивної розв'язки наших проблем. На внесення ред. І. Дурбака ухвалено після конвенції відбути знов спільну громадську нараду з участю всіх платників УНФ, з обговоренням конвенції та з наміченням спільної акції в терені столичної округи нюйоркського стейту — Олбани.

Головою спільної делеґації вибрано о. дек. Б. Волошина, секретарем інж. М. Свідерського.

Всі учасники наради підкреслили потребу періодичних громадських нарад такого змісту, притягаючи до участи якнайбільше число наших громадян, щоб подвоїти число платників УНФонду, та щоб скріпити нашу активність на внутрішньому й зовнішньому відтинку.

І. Савич

У зв'язку з 75-річчям з дня народження Їх Екселенції Архиєпископа

ІВАНА БУЧКА

зложили на Український Католицький Університет в Римі

сто долярів

Ірина і д-р Іван ПОДЮК
Сиракюзи, Ню Йорк

Вказівки і доручення делеґатам на Конґрес від відділу УККА у Честері, Па

На засіданні Відділу УККА у Честері, Па., що відбулося в неділю 18-го вересня 1966, схвалено дати такі вказівки і доручення делеґатам на ІХ-ту Конвенцію Українського Конґреового Комітету Америки, що відбудеться в днях 7, 8 і 9 жовтня 1966 у Ню Йорку:

1.) Український Конґресовий Комітет Америки має шанувати і респектувати існування Державного Центру УНР на чолі з Президентом УНР в екзилі і його морально і матеріяльно підтримувати.

Інтереси Української Нації в усьому світі заступає тільки Державний Центр на чолі з Президентом УНР в екзилі.

2.) В ділянці внутрішнього життя на терені ЗДА:

а) Вітаємо Український Конґресовий Комітет Америки з 25-літнім ювілеєм та бажаємо і далі великих успіхів в його корисній праці.

б) Підтримуємо дотеперішню працю УККА та стверджуємо, що ця праця була переведена, під умілим керівництвом голови д-ра Льва Добрянського, Екзекутивою УККА. Бажаємо, щоб д-р Лев Добрянський і надалі очолював провід УККА і всесторонньо заступав інтереси УККА.

в) Бажаємо зміни статуту УККА в напрямних, які були подані д-ром В. Комарницьким у „Свободі" ч: 144 з 6-го серпня 1966.

г) Доцільним є, щоб члени до УНФонду були введені лише через місцеві відділи УККА і щоб члени УНФ з місць адміністративно не мали жадних стосунків з централею, щоб тим не понижувати авторитету місцевого відділу Плачення вкладок до УНФ має переводитися тільки через місцеві відділи.

ґ) Керівні органи УККА - Краєва Рада, Політична Рада й Екзекутива мають мати означені статутом свої права і повинності і подавати через пресові органи точні справоздання зі своєї діяльности.

д) Обмежити працівникам Екзекутиви УККА працю в інших організаціях.

е) Український Конґресовий Комітет Америки має бути толерантним до усіх українських віровизнань, не встрявати у церковну політику, яку нехай провадять ієрархи дотичних віровизнань.

є) Український Конґресовий Комітет Америки має бути аполітичною організацією і на терені його не мають мати місця впливи політичних угруповань.

ж) УККА має зобов'язати усе українське суспільство ЗДА до плачення Нац. Фонду а в цій ділянці до помочі УККА та його відділам мають стати керівництва усіх українських віровизнань, усі українські забезпеченеві організації з їх місцевими відділами й усі українські національні організації.

з) Зобов'язати членство УККА до респектування керівних органів УККА, їх постанов і постанов їх відділів і не допускати до акцій поза ними.

і) До керівних органів УККА мають увійти представники відділів УККА.

Управа Відділу УККА в Честері, Па.

Появилася праця о. д-ра М. Марусина про київський евхологіон

Рим. — У видавництві Українського Католицького Університету в Римі появилася цього року праця о. д-ра М. Марусина п. н. „Святительські Служби в Київському Евхологіоні з поч. ХУІ ст." Книжка має 18 сторінок римської пагінації та 210 змісту, як також 12 знимок з рукопису Ватиканської Бібліотеки, про який властне мова. В праці знаходимо чини рукоположень свічконосця, четця, піддиякона, диякона, пресвітера і єпископа, митрополичі грамоти новорисвяченому священикові та єпископові, архиєрейські свячення церкви й антимінсів, святительські молебні й богослужби на великі празники року, чини святих Тайн і благословень — все це згідно зі старою Київською традицією. В книжці багато матеріялу для богословських студій, а при тому й матеріялу для історика й дослідника церковного права. Праця є продовженням попередньо виданої невеликої праці (63 сторінки) того ж автора про „Божественну Літургію в Київській Митрополії по списку Ісидорового Літургікона з ХУ ст."

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта - це сила

УКРАЇНСЬКИЙ НЮ ЙОРК

(Спостереження відвідувача)

В Ню Йорку та його околицях живе приблизно 200 тисяч українців, які живуть більшими чи меншими групами по всіх його дільницях та передмістях. Передове місце займає дільниця Менгетен, бо вона начислює приблизно 20 тисяч душ. В цій дільниці між 1-шою а 4-ою евеню та від 4-тої до 14-тої вулиці, і її парку кождого дня можна стрінути поважне число українців, між якими є поважний відсоток вже сивих та похилих і старенькиx громадян, що проходжуються з паличкою в руках, але всі вони говорять українською мовою, коментуючи головніші події тижня. Обсервуючи цю дільницю, можна сміло ствердити, що там головна мова українська, бо хоч деколи можна почути і польську мову, а між молоддю англійську, — але по їх русявих головках можна пізнати, що вони українського походження, тим більше, коли вони кличуть себе Юрчику, Ігоре чи Славку. Українські газети та журнали зі всіх наших еміграційних поселень можна набути в кожному кіоску, чого напевно неможна дістати в теперішньому Львові чи навіть Києві.

Найбільша концентрація українців в Ню Йорку — це церква ім. св. Юра, що находиться при 7-ій вулиці. Вона є під зарядом отців Василіян, де урядує Всч. Протоігумен о. М. Когут ЧСВВ. Кождої неділі чи свята там збирається кілька тисяч українців, які приходять до церкви численно та родинно, себто приходять батьки, діти та внуки, щоб разом помолитися. Парохія добре зорганізована і церква розмірами досить велика, де кождої неділі відправляється три Богослужби, а в Каплиці в підземелі правиться дві Служби Божі, разом п'ять відправ. Недалеко від Церкви находиться також українська школа отців Василіян, яка приміщується у власному 5 поверховому будинку, вивінованім найкращими устаткуваннями, до якої учащає щоденно 600 дітей. Крім школи отці Василіяни ведуть ще також радіопередачі, які передаються через станцію В. О. П. В. кождої п'ятниці від години 19 до 20-ої. Українські церкви є також в дільницях: Асторія, Бруклин (дві парафії) та Бронкс. В Ню Йорку є ще окрема Церква карпатських українців, та кілька парохій Української Православної Автокефальної Церкви, що обслугують кількатисячну православну громаду.

При 2-ій авеню цієї дільниці находиться Український Народний Дім, в якому мають приміщення цілий ряд наших організацій: Пласт, та мішаний хор Думка, що начислює понад 100 співаків. В Народному Домі находяться окремі залі для імпрез, забав та конференцій, а в партері мають приміщення загально відомий бар Лис Микита, та харчівня, в якій кождого дня можна дістати обід чи вечерю з борщем, капусняком, голубцями та варениками. В окремому будинку існує Літературно Мистецький Клюб, а недалеко кредитівка „Самопоміч", заходами якої ведеться школа. В цій дільниці є цілий ряд українських нотарів, лікарів та дентистів, а також музичні та балетні студії, ведені українськими силами для нашого доросту.

Українська дільниця Менгетену має цілий ряд українських книгарень та крамниць, які мають великі запаси книжок, партитур, історичних і релігійних образів та кераміки, народного мистецтва: як вишивки, деревορізьби та велике число довгограйних українських платівок. Властитель найстаршої існуючої тепер книгарні Сурма, п. Мирон Сурмах веде своє підприємство вже коло 50 літ, та займається також видавництвом нот, карток та книжок, в чому помагає йому — його син на ім'я рівнож Мирон, та в послідніх роках все усміхнений та завжди ввічливий проф. Е Грицай. Арка, — це новійша фірма, відома не лише як книгарня, а також продукцією довгограйних платівок, які мають великий попит серед всіх наших поселенчих громад. Говерля — це книгарня та видавництво мойого краяна п. М. Сидора-Чарторийського, який веде також радіопередачу Гомін України, що передається кождої суботи і неділі о год. 8.15 через станцію К. Ц. — 1330. В цій дільниці зауважив я ще такі крамниці як Еко, Веселка, Базар тк цілий ряд різних споживчих крамниць, ресторанів, кравців, столярів та інших ремісників, ну, і похоронні заведення.

В Ню Йорку існу також Дослідно - видавниче Об'єднання Пролог, яке видає свої праці в французькій, англійській та українській мовах. Його заходами появилася дуже цікава книжка п. н, „Берег чекань", рідкісні твори Василя Симоненка, та цілий ряд цінних інформацій про арешти та засуди студентської молоді та діячів української культури.

Ню Йорк має також Український Інститут, що міститься при 79-тій вулиці 2 2, який існує як фундація покійного В. Джуса, під адміністрацією п. Ю. Ревая. Згаданий Інститут має свій власний 4-поверховий дім, в якому зосереджено дуже багато експонатів народного мистецтва, та уладжено ґалерію мистецтва, яка має багато праць визначних наших артистів - малярів та графіків. В Інституті мають осідок наші організації. Інститут розпоряджає відповідними залями для конференцій та вдійсності являється постійною амбасадою української еміґрації у вільному світі.

В Ню Йорку існує Український Конґресовий Комітет, що являється найвищою нашою установою, яка репрезентує українську спільноту в З. Д. Америки. В Ню Йорку існує Наукове Товариство ім. Т. Шевченка та Вільна Академія Наук.

На підставі вище наведеного треба ствердити, що Український Ню Йорк — це централя українського самостійницького руху, це головний осередок нашого культурно - мистецького життя, яке безумовно там концентрується та за посередництвом різних видань, а головно „піонера" нашої самостійницької думки, нашого щоденника „Свобода" споює всі наші сили й засоби, щоб успішно значити сліди нашого існування на гостинній землі безсмертного Вашингтона.

Український Ню Йорк находиться тепер під знаком приготувань до Світового Конґресу Вільних Українців, і треба докладати всіх можливих заходів, щоб цей Конґрес відбувся якнайуспішніше, бо успішне його переведення належно заманіфестує життєздатність української еміґрації, даючи наглядний доказ нашої політичної зрілости та національної солідарности

М. Данилишин

В Україні відзначили день народження Івана Франка

Київ. — В день народження Івана Франка з нагоди 110-роковин відбулись в Україні святкові відзначення цієї дати. Про відзнкчення роковин народження Каменяра в рідному селі поета, у Львівському університеті імені Франка, на цвинтарі у Львові на могилі поета, у місті, що носить ім'я Івана Франка, і в київському драматичному театрі імені Франка подає „Культура і життя" з 1 вересня:

В РІДНОМУ СЕЛІ ПОЕТА

27 серпня біля пам'ятника Іванові Франкові було особливо людно. Сюди прийшли гості з Львова, Ровенської Івано - Франківської і Закарпатської областей, які прибули на присвячену 110-річчю з дня народження письменника ювілейну сесію сільської Ради.

Опівдні в прикрашеному посвятковому Палаці культури відбулася урочиста сесія сільської Ради. В залі присутні родичі Івана Франка — Степанія Дрогобицька і Ганна Шумиляк.

Про життя і творчість Івана Франка розповів у своїй доповід ректор Дрогобицького педагогічного інституту імені Івана Франка А. М. Черненко.

НА МОГИЛІ ПОЕТА

27 серпня на Личаківському кладовищі на могилі великого сина України відбувся мітинґ, присвячений 110-річчю з дня народження Івана Франка.

В МІСТІ, ЩО НОСИТЬ ІМ'Я ФРАНКА

В Івано - Франківському (колись — Станиславові) відбулося урочисте засідання обласної і міської Рад, присвячене 110-річчю з дня народження Івана Франка.

З доповіддю „Іван Франко — видатний революціонер-демократ" виступив голова обласної Ради Петро Кайкан.

В обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку. На ній експонуються кращі твори місцевих художників і скульпторів, присвячені великому Каменяреві.

У СТОЛИЦІ УКРАЇНИ

В оточенні почесної варти із гінких осокорів височить на мальовничій площі перед Київським драматичним театром імені Івана Франка пам'ятник великому Каменяреві.

В день 110-річчя з дня народження видатного майстра слова, мислителя і вченого Івана Франка сюди прийшли голова правління Спілки письменників України О. Гончар та інші представники літературної громадськості столиці республіки.

До підніжжя пам'ятника покладаються живі квіти. На червоній стрічці золотом пломеніє напис: „Великому Каменяреві — письменники Радянської України".

Сенат схвалив законопроєкт про фонди на боротьбу проти вбогости

Вашинґтон. — Сенат більшістю 49-ох до 20ох голосів 4-го жовтня схвалив законопроєкт, згідно з яким на боротьбу проти вбогости призначено в цьому фінансовому році, що зачався 1-го липня ц. р. суму $ 1.75 більйона, на $ 746 мільйонів менше, як Сенат давніше пропонував. Це сталося за заходами провідника республіканської меншости в Сенаті сенатора Еверетта МекКінлі Дірксена проти становища провідника демократичної більшости сенатора Майка Менсфілда, який пропонував більшу суму на поборювання вбогости.

Палата Репрезентантів схвалила таку суму, як Сенат, і якої вимагає Уряд президента Джансона. Але на окремі пункти обидві Палати призначили різні суми, тому окрема спільна Конґресова Конференція має узгіднити різниці в обидвох текстах законопроєкту. Перед голосуванням обидва провідники в Сенаті Менсфілд і Дірксон були в Білому Домі, де Президент більше, як годину обороняв становище Уряду та просив Конґрес не збільшувати видатків, у запропонованому Урядом бюджеті. За пропозицію сенатора Дірксена голосувало 23 демократи і 22 республіканці, а проти були 25 демократів і 2 республіканці. Сенатор Дірксен в засаді є проти урядового поборювання вбогости, кажучи, що плянується видавати милостиню людям. Але сенатор демократ із Ню Йорку Роберд Ф. Кеннеді заявив, що запропонована сума на поборювання вбогости є меншою від тієї суми, яку минулого року американці видали для своїх собак.

Кошти війни у В'єтнамі збільшили оборонний бюджет до $60 більйонів

Вашинґтон. — Кошти війни у В'єтнамі спричинили в третій чверті цього року оборонні видатки на $3 більйони в річному відношенні, так що оборонний бюджет в річному відношенні має винести дещо більше як $ 60 більйонів. В другій чверті цього року оборонний бюджет в річному відношенні становив $ 57.1 більйона Треба пригадати, що в останній чверті 1965-го року збільшення оборонного бюджету внаслідок війни у В'єтнамі становило $ 1.8 більйона, в першій чверті цього року — $ 2.1 більйона, а в другій $ 2.5 більйона. В третій чверті цього року видатки на оборону збільшилися на більше, як на $ 3 більйони. В урядових колах передбачають, що і в четвертій чверті ц. р. оборонний бюджет збільшиться на понад $ 3 більйони. Так передбачає асистент секретаря торгівлі в економічних справах Вілліям Г. Шо, який гадає, що і в першій чверті 1967 року кошти війни у В'єтнамі збільшить оборонний бюджет, на більше, як на три більйони.

Виставка ОМУА і доповідь в ЛМК в Ню Йорку

Ню Йорк. — Заходами Об'єднання мистців українців Америки, Відділ в Ню Йорку. Н. Й. Літературно-мистецького Клюбу й III куреня Українського Пластового Сенйорату й III Уладу Українських Старших Пластунів „Лісові Чорти" відбудеться посмертна виставка образів видатного й передчасно померлого артиста - маляра Степана Луцика. Відкриття виставки — в неділю 9 жовтня о год. 1 попол. в ґалерії Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку. — В п'ятницю 7. жовтня, о год. 8:30 відбудеться в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку доповідь п-ні Любови Дражевської про „Мінерали в околицях Ню Йорку". Доповідь буде ілюстрована проглядками.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 8-го ЖОВТНЯ 1966 р.

ДЖЕЗРІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 6:30 веч. в УНДомі при 96 Фліт вул. Обов'язком всіх членів є взяти активну участь. Як хто має кандидатів на нових членів, хай з ними прийде на збори. — А. Шаран, М. Баран і С. Островський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 9-го ЖОВТНЯ 1966 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 102 Відд. по співаній Сл. Божій о год. 11:30 в церковній залі св. ап. Петра і Павла, 2280 W. 7th. — І. Попович, предс., Г. Голубець, кас., М. Бобечко, секретар.

МЕНВІЛ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 349 Відд. в домі Михайла Габера при Washington Ave., Manville, N.J., о год. 2-ій по пол. Проситься чл. прибути на збори. — М. Захарко, секретар.

БАЛТІМОР, Мд. Місячні збори Б-ва Пресвятої Тройці — 320 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Горож. Клюбі, 3101 O'Donnell St. Проситься чл. прибути на означений час та полагодити вкладки. — Д. Пісецький, предс., Ів. Малко, секр.

ТАРЗАН, ч. 5698. Доказ перемоги!

Пізніше мавполюд пішов до монгольського табору, сховавши буйволів хвіст за плечі.

— Га! — глузував Зетар. — Виглядає так, що наш войовник не виконав завдання. Я не бачу нічого . . .

— Ось ваш трофей! — огризався Тарзан. При цьому він тицьнув під ніс хвоста здивованому ханові!